

STATUTEN

Gecoördineerde versie 14/06/2016

Inhoud

1. DOELSTELLING EN LIDMAATSCHAP	2
A. Doelstelling en grondslag.....	2
B. Lidmaatschap.....	2
2. STEMMINGEN EN MEERDERHEDEN.....	4
3. PARTIJSTRUCTUREN	5
A. Algemeen.....	5
B. Afdeling.....	6
C. Arrondissement.....	8
D. Provincie.....	10
E. Nationaal.....	11
F. Partijcongres.....	14
4. INTERNE BESTUURSVERKIEZINGEN	16
A. Algemeen.....	16
B. Afdelingsbestuur.....	18
C. Arrondissementeel bestuur.....	18
D. Partijbestuur.....	19
E. Algemeen voorzitter.....	19
5. FINANCIËN	20
6. EXTERNE VERKIEZINGEN: LIJSTVORMING	23
A. Algemeen.....	23
B. Gemeenteraad en districtsraad.....	23
C. Provincieraad.....	24
D. Vlaams Parlement, Kamer en Brusselse Hoofdstedelijke Raad.....	24
E. Senaat en Europees Parlement.....	25
7. ONVERENIGBAARHEDEN	27
A. Algemeen.....	27
B. Lokaal.....	27
C. Arrondissementeel.....	28
D. Nationaal.....	28
8. VERZOENINGS- EN TUCHTREGELING	29
A. Principe.....	29
B. De nationale verzoenings- en tuchtcommissie.....	29
C. Schorsing bij wijze van bewarende maatregel en berisping.....	31
D. Schorsing bij hoogdringendheid.....	31
E. Hoger beroep inzake verzoening en tucht.....	32
F. Gevolgen van een tuchtmaatregel.....	33
G. Wederopneming.....	33
9. HOGER BEROEP	34
A. Algemeen.....	34
B. Modaliteiten.....	34
C. Procedure.....	34
10. WIJZIGING STATUTEN EN AFWIJKINGEN	36
BIJLAGE I: CODEX VAN DE MANDATARISSEN, BESTUURSLEDEN EN KANDIDAAT- MANDATARISSEN	37
BIJLAGE II: VERKIEZINGSPROCEDURE PARTIJBESTUUR.....	39
BIJLAGE III: UITLOTINGSPROCEDURE VERZOENINGS- EN TUCHTCOMMISSIE	42

1. DOELSTELLING EN LIDMAATSCHAP

A. Doelstelling en grondslag

1.1.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA) is een politieke partij die in Vlaanderen vorm wil geven aan een humanitair nationalisme voor de 21ste eeuw. Als enige ongebonden partij, los van drukkingsgroepen, zuilen of financiële machten, verdedigt de Nieuw-Vlaamse Alliantie het algemeen Vlaams belang. In haar streven naar een beter bestuur en meer democratie kiest de Nieuw-Vlaamse Alliantie logischerwijs voor de onafhankelijke republiek Vlaanderen, lidstaat van een democratische Europese Unie. Het Vlaanderen van de N-VA stelt zich open voor internationale samenwerking en kijkt hiervoor in de eerste plaats naar Nederland. Het doel van de Nieuw-Vlaamse Alliantie is de verdediging en bevordering van politieke, culturele, sociale en economische belangen van alle Vlamingen. Deze doeleinden kunnen met alle dienstige middelen bereikt worden, o.m. het uitgeven en verspreiden van druksels, tijdschriften, dagbladen; het organiseren van studiedagen, congressen, vergaderingen, filmvoorstellingen en bijeenkomsten van alle aard; het groeperen van individuele sympathisanten; het aankopen of in huur nemen van alle roerende en onroerende goederen, dienstig tot het doel.

1.2.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie doet een beroep op alle Vlamingen, zonder onderscheid van godsdienst of wijsgerige overtuiging, die haar programma onderschrijven en de partijtucht aanvaarden.

1.3.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie en haar leden verbinden er zich toe de rechten en vrijheden, zoals gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 4 november 1950, te bevorderen.

1.4.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie wordt in rechte vertegenwoordigd door de vzw Nieuw-Vlaamse Alliantie. Het partijbestuur van de Nieuw-Vlaamse Alliantie vormt de algemene vergadering van de vzw Nieuw-Vlaamse Alliantie.

1.5.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie draagt geen verantwoordelijkheid voor de werkingen van jeugdbewegingen, ziekenfondsen, vak-, beroeps-, en andere organisaties, zelfs zo deze sympathie of steun van de Nieuw-Vlaamse Alliantie genieten.

1.6.

De vzw Jong N-VA is de jongerenorganisatie van de Nieuw-Vlaamse Alliantie.

B. Lidmaatschap

1.7.

Iedereen kan lid worden van de Nieuw-Vlaamse Alliantie, mits hij/zij de artikels 1.1, 1.2. en 1.3. aanvaardt, het lidgeld betaalt en onder voorbehoud van artikel 1.12. Het bedrag van de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage wordt door de partijraad bepaald op voorstel van het partijbestuur.

Alleen de nationale verzoenings- en tuchtcommissie en de partijraad kunnen beslissen over de uitsluiting uit de partij. De partijraad kan na advies van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie ook besluiten tot wederopneming van een uitgesloten lid.

Uitzondering: Door te kandideren op een niet-goedgekeurde lijst (artikels 6.7., 6.11., 6.15. of 6.24.) sluit een lid zichzelf uit. Hierop volgt een automatische uitsluiting als lid. Indien zij opnieuw lid wensen te worden kan enkel de partijraad hierover beslissen na advies van de verzoenings-tuchtcommissie.

Leden die de verlenging van hun lidmaatschap gemotiveerd geweigerd hebben of hun lidmaatschap op gemotiveerde wijze hebben opgezegd kunnen alleen door een beslissing van het arrondissementeel bestuur terug worden opgenomen.

Leden die op een N-VA goedgekeurde lijst verkozen zijn maar in de loop van hun mandaat de N-VA fractie verlaten zonder hun mandaat ter beschikking van de partij te stellen, sluiten zichzelf uit. Hierop volgt de automatische uitsluiting als lid van de partij. Indien zij opnieuw lid wensen te worden kan enkel de partijraad hierover beslissen na advies van de verzoenings-tuchtcommissie.

1.8.

Kiesgerechtigde leden zijn zij die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt en ten minste drie maanden lid zijn, behalve in afdelingen die nog geen drie maanden bestaan. Deze termijn wordt bewezen door het bezit van een lidkaart van het vorige jaar of via vermelding op de ledenlijsten bezorgd door het algemeen secretariaat.

1.9.

De leden worden ingeschreven in de afdeling en het arrondissement van de gemeente waar zij wonen. Individuele leden die niet bij de afdeling van hun gemeente willen aansluiten, kunnen zich aansluiten op het nationale niveau. Wie buiten Vlaanderen verblijft, kan als lid ingeschreven worden in de afdeling van zijn/haar keuze of op het algemeen secretariaat.

1.10.

Kaderleden zijn de bestuursleden en mandatarissen van de Nieuw-Vlaamse Alliantie.

1.11.

Mandatarissen zijn alle personen die uit hoofde van hun lidmaatschap van de partij een mandaat vervullen, hetzij door verkiezing, hetzij door aanwijzing, hetzij rechtstreeks voortvloeiend uit één van beide.

1.12

Mandatarissen die geen lid waren van de partij op het moment van hun verkiezing en lid willen worden, mogen in de laatste zes maanden hun mandaat niet hebben uitgeoefend namens een andere nationaal gestructureerde politieke formatie. Het lidmaatschap van lokale mandatarissen dient goedgekeurd te worden door het arrondissementeel bestuur. Het lidmaatschap van provinciale en nationale mandatarissen dient goedgekeurd te worden door het partijbestuur en bekrachtigd door de partijraad.

Uitzonderingen op de termijn van zes maanden kunnen toegestaan worden door het partijbestuur. Voor lokale mandatarissen dient deze uitzondering aangevraagd te worden door het arrondissementeel bestuur.

1.13

Personeelsleden zijn alle personen die werken in loondienst of in bezoldigde opdracht van de partij-vzw's, een parlementaire of provinciale fractie, een parlements lid, een minister, een staatssecretaris, een bestendig afgevaardigde of voor een lokale N-VA-mandataris of -fractie.

2. STEMMINGEN EN MEERDERHEDEN

2.1.

Alle beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid tenzij een bijzondere meerderheid is vereist.

2.2.

Een gewone meerderheid bedraagt meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen. Een bijzondere meerderheid bedraagt minstens twee derden van de uitgebrachte stemmen. Onthoudingen worden niet meegerekend voor het behalen van de meerderheid. Ongeldige stemmen worden nooit meegerekend. Indien de helft of meer dan de helft van de stemmen onthouding zijn, wordt de stemming als ongeldig beschouwd.

2.3.

Indien een voorstel geen meerderheid haalt, is het voorstel verworpen.

2.4.

Bij een stemming in het arrondissementeel bestuur, het partijbestuur of de partijraad, moet minstens de helft van de stemgerechtigde bestuurs- of raadsleden een geldige stem uitbrengen om geldig te beslissen.

2.5.

Cijfermatige uitslagen van stemmingen mogen niet buiten het betrokken bestuur worden bekendgemaakt, tenzij het betrokken bestuur of de betrokken raad hier unaniem anders over beslist.

2.6.

Het stemrecht is persoonlijk. Stemmen bij volmacht is niet toegestaan.

2.7.

Stemmen per brief of via het internet is enkel toegestaan voor de verkiezingen van de algemeen voorzitter én mits de door de partijraad goedgekeurde procedure daarin voorziet.

2.8.

Beraadslaging en stemming over personen, interne bestuursverkiezingen uitgezonderd, worden in afwezigheid van de betrokkene gehouden.

Over personen wordt steeds bij geheime stemming beslist.

2.9.

Indien er slechts over één kandidaat wordt gestemd is een onthouding mogelijk. Om verkozen te zijn is een gewone meerderheid noodzakelijk.

2.10.

Bij gelijkheid van stemmen tussen twee kandidaten gelden in orde van belangrijkheid de volgende voorrangsregels:

- A. (indien van toepassing:) de andere kandidaat heeft voorrang op de aftredende voorzitter, respectievelijk aftredend ondervoorzitter, secretaris of penningmeester;
- B. het niet-aftredend lid heeft voorrang op het aftredend lid;
- C. de vrouwelijke kandidaat gaat voor op de mannelijke, uitgezonderd bij het samenstellen van de kandidatenlijsten voor de externe verkiezingen;
- D. de jongere in leeftijd gaat voor op de oudere.

3. PARTIJSTRUCTUREN

A. Algemeen

3.1.

De Nieuw-Vlaamse Alliantie is georganiseerd op drie werkingsniveaus: afdelingen (lokaal), arrondissementen en het nationale niveau (Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Binnen de provincies worden een aantal structuren opgericht om materies die het arrondissementeel niveau overstijgen (en die niet op het nationale niveau zijn geregeld) te faciliteren.

Op elk niveau bestaat een ledenvergadering. De ledenvergaderingen vormen, elk op hun niveau, het hoogste beslissingsorgaan.

Op lokaal, arrondissementeel en het nationale niveau bestaat telkens een bestuur. Binnen de provincie bestaat een provinciaal overlegcomité.

3.2.

Vrouwen en mannen beschikken in elk bestuur, en voor zover hiertoe voldoende kandidaten zijn, over een gegarandeerde vertegenwoordiging van ten minste 25% van het aantal leden na coöptatie.

Leden jonger dan 31 jaar beschikken in elk bestuur, en voor zover hiertoe voldoende kandidaten zijn, over een gegarandeerde vertegenwoordiging van ten minste 10% van het aantal leden na coöptatie.

3.3.

Elk bestuur bepaalt zijn werking, aangepast aan de plaatselijke omstandigheden, maar steeds binnen het raam van de richtlijnen van de partij en onder toezicht van de hogere besturen en de partijraad.

3.4.

Elk bestuur houdt op zijn niveau toezicht op de inhoud van alle publicaties en publieke verklaringen van bestuursleden en mandatarissen.

3.5.

Een hoger bestuur kan een of meerdere van zijn leden afvaardigen om, binnen hun werkingsgebied en met adviserende stem, vergaderingen bij te wonen van een lager bestuur. Het hoger bestuur informeert het lager bestuur hierover.

3.6.

Bij gelegenheid kunnen personen omwille van hun expertise uitgenodigd worden op vergaderingen van elk niveau.

3.7.

Adviesgroepen kunnen steeds op elk niveau worden samengesteld en bijeengeroepen. De voorzitter van het onmiddellijk hoger bestuur dient wel vooraf in kennis gesteld te worden van plaats, datum en onderwerp van elke vergadering.

3.8.

Alle verkozen mandatarissen op gemeentelijk en provinciaal niveau, in de Hoofdstedelijke Raad (hierna gelijkgesteld met het Vlaamse niveau) en op het Vlaamse niveau, op federaal en Europees niveau vormen, ieder op hun niveau, een politieke groep.

3.9.

De politieke groepen werken samen met de organen van de partij op hun niveau:

- op gemeentelijk niveau met het afdelingsbestuur;
- op provinciaal niveau met het provinciaal overlegcomité en het arrondissementeel bestuur;
- op het Vlaamse, federaal en Europees niveau met de partijraad en het partijbestuur.

3.10.

Door de partij te begeven mandaten, niet gebonden aan wettelijke verkiezingen, dienen in de mate van het mogelijke opengesteld te worden. De toekenning van deze mandaten gebeurt door:

- het afdelingsbestuur op het niveau van de afdeling;
- het provinciaal overlegcomité op het provinciale niveau;
- het partijbestuur op nationaal niveau. Het partijbestuur meldt dit aan de partijraad.

3.10.bis

Bestuursleden die niet langer wonen binnen het werkingsgebied waarvoor ze verkozen werden, verliezen hun functie binnen dat werkgebied. Door de partijraad verkozen partijbestuursleden behouden hun zetel in het partijbestuur.

3.10.ter

Op bestuursniveaus met één ondervoorzitter vervangt de ondervoorzitter de voorzitter in geval van afwezigheid. In geval van ontslag neemt de ondervoorzitter definitief de voorzittersfunctie over tot aan de volgende bestuursverkiezingen.

Op het nationale niveau beslist de partijraad ingeval van ontslag van de voorzitter tussen:

- het aanduiden van één van beide ondervoorzitter als voorzitter, tot de volgende voorzittersverkiezing of
- het zo snel mogelijk organiseren van nieuwe voorzittersverkiezingen, en daarbij ondertussen een voorzitter ad interim aanduiden.

B. Afdeling

Algemeen

3.11.

De kleinste organisatorische entiteit van de partij is de afdeling.

3.12.

Het werkgebied van een afdeling valt volledig samen met het werkgebied van een gemeenteraad. Hierop zijn twee uitzonderingen mogelijk:

- A. Wanneer er in de betreffende gemeente te weinig leden zijn voor een volwaardige afdeling, mag een afdeling worden opgericht die verschillende gemeenten overspant. De erkenning en de afbakening van het werkgebied moet door het arrondissementeel bestuur ter goedkeuring worden voorgelegd aan de eerstvolgende arrondissementele ledenvergadering.
- B. In steden met minimum 200.000 inwoners mogen naast de afdeling ook onderafdelingen worden opgericht met het oog op een specifieke werking in de diverse deelgemeenten of districten. De structuur van de onderafdeling volgt qua samenstelling, verkiezing en financiering de bepalingen van het afdelingsbestuur. De hoofdafdeling staat een deel van haar aandeel in de ledenbijdragen af aan de onderafdeling.

3.12.bis

Indien een afdeling conform artikel 3.12. beslist om onderafdelingen op te richten wordt het bestuur van de hoofdafdeling als volgt samengesteld:

- een rechtstreeks verkozen voorzitter;
- een eerste en een tweede rechtstreeks verkozen ondervoorzitter;
- een rechtstreeks verkozen secretaris;
- een rechtstreeks verkozen penningmeester;
- de afdelingsvoorzitters van de onderafdelingen;
- de voorzitter van de Jong N-VA afdeling;
- de leden van het college van burgemeester en schepenen;
- de fractievoorzitter van de gemeenteraad;
- drie afgevaardigden aangeduid door de gemeenteraadsfractie;
- de gedeputeerden die wonen op het grondgebied van de hoofdafdeling;
- een afgevaardigde vanuit de provincieraadsfractie aangeduid door en onder de fractieleden die wonen op het grondgebied van de hoofdafdeling;
- een afgevaardigde aangeduid door de OCMW-raadsfractie;
- de nationale mandatarissen;
- de hoogste districtsmandataris (is in volgorde: de districtsvoorzitter, de hoogst geplaatste districtsschepenen of de fractievoorzitter van de districtsraad) en een afgevaardigde van de districtsraad aangeduid door de districtsraadsfractie in geval van stadsdistricten.

De eerste ondervoorzitter, daarna de tweede ondervoorzitter vervangt de voorzitter in geval van afwezigheid en definitief tot aan de volgende bestuursverkiezingen in geval van ontslag.

3.13.

Als nieuwe afdeling kan worden erkend een groep van ten minste vijftien leden boven de 16 jaar. De erkenning gebeurt door het arrondissementeel bestuur bij gemotiveerde beslissing, mede te delen aan de eerstvolgende arrondissementele ledenvergadering.

Een kleinere groep van gemotiveerde mensen die in een gemeente wonen waar nog geen N-VA-afdeling bestaat, kan als kern beschouwd worden, mits een resultaatverbintenis om zo snel mogelijk een volwaardige afdeling te worden met vijftien leden. De kern staat onder toezicht van het arrondissementeel bestuur tot ze een volwaardige afdeling wordt.

3.14.

Het arrondissementeel bestuur kan een afdeling die niet meer voldoet aan de gestelde voorwaarden ontbinden.

3.14.bis

Elke afdeling kan een dagelijks bestuur oprichten.

Het dagelijks bestuur bestaat minstens uit:

- de afdelingsvoorzitter;
- de afdelingsondervoorzitter;
- de afdelingssecretaris;
- minstens één van de uitvoerende lokale mandatarissen;
- de voorzitter van de gemeenteraad;
- de fractievoorzitter van de gemeenteraad;
- minstens één van de nationale mandatarissen.

Het dagelijks bestuur mag nooit alleen uit mandatarissen en/of personeelsleden bestaan.

De taken van het dagelijks bestuur zijn:

- de uitvoering van de opdrachten van het afdelingsbestuur;
- de dagelijkse opvolging van afdelingswerking;
- de voorbereiding van de vergaderingen van het afdelingsbestuur.

Afdelingsbestuur

3.15.

Elke afdeling heeft een bestuur.

Het bestuur bestaat uit:

- een afdelingsvoorzitter;
- een ondervoorzitter;
- de andere leden van het afdelingsbestuur.

Ook de mandatarissen wonend binnen de grenzen van de afdeling maken deel uit van het afdelingsbestuur.

Na bestuursverkiezingen bepaalt het afdelingsbestuur zijn inwendige structuur en wijst uit eigen leden minstens de volgende bestuursfuncties nominatim toe:

- een secretaris;
- een penningmeester;
- een communicatieverantwoordelijke;
- een ledenverantwoordelijke;
- een organisatieverantwoordelijke;
- een verantwoordelijke jongerenwerking.

Naast de rechtstreeks verkozen bestuursleden kunnen ook bestuursleden gecoöpteerd worden door het afdelingsbestuur. Alle bestuursleden hebben stemrecht in het afdelingsbestuur. (zie artikel 4.17.)

3.15.bis

Alle bestuursleden uit een afdeling verliezen hun stemrecht indien ze in de loop van twaalf maanden, voorafgaand aan de betreffende vergadering, op de helft ervan zonder gemotiveerde verontschuldiging afwezig waren. Zij kunnen door de voorzitter worden voorgesteld tot ontslag uit het afdelingsbestuur. Deze regel kan pas ingeroepen worden twaalf maanden nadat een bestuurslid voor de eerste maal opgeroepen werd voor een bestuursvergadering.

3.16.

Onder N-VA-gemeenteraadsleden of N-VA-OCMW-raadsleden dient te worden verstaan:

- de gemeenteraadsleden en de districtsraadsleden verkozen op N-VA-lijsten en de OCMW-raadsleden aangeduid door de N-VA-fracties;
- de gemeenteraadsleden, de districtsraadsleden of OCMW-raadsleden die op het moment van hun verkiezing geen lid waren van de partij maar ondertussen als lid aanvaard zijn volgens de procedure van artikel 1.12.

3.17.

De taken van het afdelingsbestuur zijn onder meer:

- minimaal acht maal per jaar te vergaderen, daarnaast kunnen een derde van de bestuursleden steeds een afdelingsbestuur samenroepen;
- de voorbereiding van de volgende gemeenteraadsverkiezingen (campagneplan, kandidatenlijst, verkiezingspropaganda,...). Het afdelingsbestuur beslist op gemeentelijk niveau – m.i.v. de stadsdistricten – over deelname aan een coalitie en de vorming van een verkiezingskartel maar moet een positieve beslissing telkens laten bekrachtigen door het arrondissementeel bestuur.
- de voorbereiding van de provincieraadsverkiezingen in samenwerking met de andere afdelingen binnen het kiesdistrict en met het arrondissementeel bestuur;
- het aanwijzen van een fractievoorzitter in de gemeenteraad, op voorstel van de fractie;
- het ontslaan van een fractievoorzitter in de gemeenteraad met een bijzondere meerderheid, op voorstel van een bijzondere meerderheid van de fractie;
- het aanwijzen van de kandidaten voor de functie van burgemeester, OCMW-voorzitter, schepen, OCMW-raadslid, voorzitter van de gemeenteraad en afgevaardigde namens de partij in gemeentelijke organen en in intergemeentelijk samenwerkingsverbanden;
- het uittekenen van de politieke lijn op gemeentelijk vlak;
- de lokale, provinciale en nationale partijstandpunten op gemeentelijk vlak bekendmaken via huis-aan-huis pamfletten, internet en andere propagandamiddelen;
- het organiseren van activiteiten op gemeentelijk vlak;
- de werving van nieuwe partijleden en de hernieuwing van bestaande lidkaarten;
- de leden actief betrekken bij en informeren over de partijwerking, onder meer door het organiseren van een ledenvergadering;
- een financiële mobilisatie met het oog op de verkiezingscampagnes en de lokale partijwerking in het algemeen.

3.18.

Afdelingsbesturen zijn ertoe verplicht de uitnodigingen en verslagen van de bestuursvergaderingen aan de arrondissementeel secretaris en provinciaal bewegingsverantwoordelijke te bezorgen.

Ledenvergadering

3.19.

Minstens één keer per jaar wordt in elke afdeling een ledenvergadering gehouden waarvoor alle kiesgerechtigde leden door het afdelingsbestuur worden uitgenodigd. Ook het arrondissementeel bestuur wordt hierop uitgenodigd.

3.20.

Tijdens de ledenvergadering evalueren de leden het beleid van het afdelingsbestuur en stemmen ze over kwesties die hen worden voorgelegd door het afdelingsbestuur.

C. Arrondissement

Algemeen

3.21.

Het arrondissement is een organisatorisch niveau dat voornamelijk de lokale partijwerking opbouwt en activeert.

3.22.

Er bestaan vijftien arrondissementen, verdeeld over vijf provincies en het Brussels hoofdstedelijk gewest:

- provincie Antwerpen: Antwerpen, Mechelen, Turnhout;
- provincie Limburg: Limburg;
- provincie Vlaams-Brabant: Leuven, Halle-Vilvoorde;
- provincie Oost-Vlaanderen: Gent-Eeklo, Aalst-Oudenaarde, Waasland, Dendermonde;
- provincie West-Vlaanderen: Brugge, Oostende-Veurne-Diksmuide, Ieper, Kortrijk-Roeselare-Tielt;
- Brussels hoofdstedelijk gewest.

Arrondissementeel dagelijks bestuur

3.23

Elk arrondissement kan een dagelijks bestuur oprichten.

Het dagelijks bestuur bestaat minstens uit:

- een arrondissementeel voorzitter;
- een arrondissementeel ondervoorzitter;
- een arrondissementeel secretaris;
- een arrondissementeel penningmeester;

Het dagelijks bestuur mag nooit alleen uit mandatarissen en/of personeelsleden bestaan.

De taken van het dagelijks bestuur zijn:

- de dagelijkse opvolging van de arrondissementele werking;
- de voorbereiding van de vergaderingen van het arrondissementeel bestuur.

Arrondissementeel bestuur

3.24.

Elk arrondissement heeft een bestuur.

Het bestuur bestaat uit:

- een arrondissementeel voorzitter;
- een arrondissementeel ondervoorzitter;
- een arrondissementeel secretaris;
- de arrondissementele bestuursleden die het arrondissement vertegenwoordigen in de partijraad (inclusief de partijraadsleden die in de partijraad zetelen als aftredende partijbestuursleden en de gecoöpteerde partijraadsleden op voordracht van het partijbestuur);
- minstens twee en maximaal acht bijkomende arrondissementele bestuursleden;
- de nationale en provinciale mandatarissen die in het arrondissement wonen.

Na de bestuursverkiezingen organiseert het arrondissementeel bestuur zich intern en wijst uit zijn eigen leden minstens de volgende bestuursfuncties nominatim toe:

- een penningmeester;
- een communicatieverantwoordelijke;
- een verantwoordelijke opvolging leden- en afdelingswerking;
- een organisatieverantwoordelijke.

Naast de rechtstreeks verkozen bestuursleden kan het arrondissementeel bestuur ook bestuursleden coöpteren. Het arrondissementeel bestuur streeft er naar om middels deze coöptaties, rekening houdend met de gegarandeerde vertegenwoordiging zoals bepaald in artikel 3.2., zoveel mogelijk afdelingen af te vaardigen in het arrondissementeel bestuur.

Alle bestuursleden hebben stemrecht in het arrondissementeel bestuur.

3.25.

Alle arrondissementele bestuursleden verliezen hun stemrecht indien ze in de loop van twaalf maanden, voorafgaand aan de betreffende vergadering, op de helft ervan zonder gemotiveerde verontschuldiging afwezig waren. Zij kunnen door de voorzitter worden voorgesteld tot ontslag uit het arrondissementeel bestuur. Deze regel kan pas ingeroepen worden twaalf maanden nadat een bestuurslid voor de eerste maal opgeroepen werd voor een bestuursvergadering.

3.26.

Het arrondissementeel bestuur komt jaarlijks minstens achtmaal samen.

3.27.

De taken van het arrondissementeel bestuur zijn:

- de afdelingswerking stimuleren;
- het toezicht op de lijstvorming voor de gemeenteraadsverkiezingen;
- het toezicht op en (bij gebrek aan initiatief van de afdelingen of bij een blokkering) het initiatief inzake de lijstvorming voor de provincieraadsverkiezingen, en de bekrachtiging van de kandidatenlijsten voor de provincieraadsverkiezingen;
- het opzetten van activiteiten op arrondissementeel vlak;
- het organiseren van ledenvergaderingen.

3.27.bis

Arrondissementele besturen zijn ertoe verplicht de uitnodigingen (min. vijf kalenderdagen voor de vergadering) en de verslagen (max. tien kalenderdagen na de vergadering) van hun bestuursvergaderingen aan de provinciale bewegingsverantwoordelijke per e-mail toe te sturen.

Ledenvergadering

3.28.

Minstens eenmaal per jaar wordt in elk arrondissement een ledenvergadering gehouden waarvoor alle kiesgerechtigde leden uit het arrondissement door het arrondissementeel bestuur worden uitgenodigd.

3.29.

Tijdens de arrondissementele ledenvergadering evalueren de leden het beleid van het arrondissementeel bestuur en stemmen ze over kwesties die hen worden voorgelegd door het arrondissementeel bestuur.

Bij bestuursverkiezingen kiest de vergadering de leden van het arrondissementeel bestuur en de partijraadsleden.

D. Provincie

Algemeen

3.30.

Binnen de provincies wordt een provinciaal overlegcomité georganiseerd voor die materies die het arrondissementeel niveau overstijgen en die niet op gemeenschapsniveau geregeld zijn.

3.31.

Er bestaan vijf provinciale werkingsniveaus: Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

Provinciaal overlegcomité

3.32.

Het provinciale overlegcomité bestaat uit:

- De arrondissementele voorzitters, ondervoorzitters, secretarissen en penningmeesters uit de betreffende provincies;
- Voor de nationale mandatarissen: één per rechtstreeks verkozen parlamentsfractie waarin mandatarissen uit de provincie zitting hebben plus één per afgesloten schijf van zes mandatarissen uit diezelfde parlamentsfracties. Deze mandatarissen worden aangeduid door de leden van die fractie uit de betreffende provincie;
- Voor de provinciale mandatarissen: één plus één per afgesloten schijf van zes;
- Eén afgevaardigde aangeduid door Jong N-VA;
- de provinciale bewegingsverantwoordelijke als penningmeester en opmaker van de notulen, zonder stemrecht.

Het provinciaal voorzitterschap wordt afwisselend waargenomen door de opeenvolgende arrondissementele voorzitters volgens de alfabetische volgorde van de arrondissementen. In consensus kan op deze volgorde afgeweken worden. De termijnen lopen telkens vanaf 1 juli tot en met 31 december en vanaf 1 januari tot en met 30 juni.

Gedurende een periode van externe lijstvorming wordt door het partijbestuur voor elke provincie een provinciaal coördinator aangesteld. Dit dient bekrachtigd te worden door de partijraad.

Voor Limburg fungeert de arrondissementeel voorzitter steeds als provinciaal voorzitter.

3.33.

Alle leden van het provinciaal overlegcomité verliezen hun stemrecht indien ze in de loop van twaalf maanden, voorafgaand aan de betreffende vergadering, op de helft ervan zonder gemotiveerde verontschuldiging afwezig waren.

3.34.

De provinciaal penningmeester ziet toe op het financieel beheer van de middelen zoals voorzien in artikel 5.13. Een aanwending en/of verdeling van de provinciale middelen moet steeds op een voor alle arrondissementen billijke manier gebeuren, dit wil zeggen met respect voor de statutaire verdeelsleutel zoals omschreven in artikel 3.49.

3.35.

Indien het subsidiereglement van de provincieraad vereist dat er een provinciale vzw wordt opgericht voor de bovenlokale werking dan worden de beheersorganen van de vzw (raad van bestuur en algemene vergadering) als volgt samengesteld:

De raad van bestuur:

- De arrondissementele voorzitters en secretarissen van de betrokken provincie.
- De provinciaal bewegingsverantwoordelijke maakt, in zijn/haar hoedanigheid van penningmeester van het provinciaal overlegcomité, altijd deel uit van de raad van bestuur en zorgt voor het financiële beheer van de vzw.
- De raad van bestuur wordt vervolgens aangevuld met provincieraadsleden tot het vereiste quorum van provincieraadsleden, zoals bepaald in het subsidiereglement van de provincieraad, bereikt is. Deze worden aangeduid door de provincieraadsfractie. Het aantal provincieraadsleden, lid van de raad van bestuur, bedraagt altijd minder dan de helft van het totaal aantal leden van de raad van bestuur. Het provinciaal overlegcomité duidt, indien nodig, uit haar midden bijkomende leden in de raad van bestuur aan.

De algemene vergadering:

- De leden van de raad van bestuur
- Een bijkomend provincieraadslid aangeduid door de provincieraadsfractie
- Daarnaast is er een provinciale vzw verantwoordelijk voor de ontvangst van de fractiedotaties. De voorwaarden hiervoor worden gestipuleerd in het reglement van de provincieraad.

3.36.

Het provinciaal overlegcomité vergadert minstens één maal per semester.

3.37.

De taken van het provinciaal overlegcomité zijn:

- het opvolgen van de provinciale fractie;
- Het afvaardigen van de vertegenwoordigers naar de congrescommissie en het nationaal kiescollege, op voordracht van de arrondissementele besturen. De aantallen worden vastgelegd door de partijraad (op voorstel van het partijbestuur): één lid per arrondissement uit te breiden tot maximum drie per provincie voor die provincies die minder dan drie arrondissementen hebben.;
- het behartigen van bovenarrondissementele kwesties;

3.37.bis

Het aanwijzen van een fractievoorzitter in de provincieraad gebeurt door een gewone meerderheid van de fractie. Een bijzondere meerderheid van de fractie kan de fractievoorzitter ontslaan.

E. Nationaal

Partijraad

3.40.

De partijraad is, na het partijcongres, het hoogste orgaan binnen de partij.

3.41.

De partijraad bepaalt de werking van de partij.

De partijraad stelt het partijbestuur, uitgezonderd de algemeen voorzitter, aan en controleert het.

Voorstellen van wet of decreet of van amendementen die problemen behandelen die niet zijn opgenomen in het partijprogramma of congresbesluiten moeten vooraf worden voorgelegd aan het partijbestuur dat oordeelt of de partijraad om toestemming moet worden gevraagd.

3.42.

De partijraad bestaat uit:

- de rechtstreeks verkozen partijraadsleden;
- de arrondissementele voorzitters en secretarissen;
- de nationale mandatarissen;
- de aftredende nationale mandatarissen tot de eerstvolgende algemene bestuursverkiezingen;
- de leden van het aftredend bureau tot de verkiezing van het nieuwe bureau;
- de leden van het partijbestuur;
- de aftredende leden van het partijbestuur tot de eerstvolgende algemene bestuursverkiezingen;

- de gedeputeerde(n) en fractievoorzitters in de provincieraden;
- maximum tien gecoöpteerde leden, voorgedragen door het partijbestuur, deze leden maken vanaf hun coöptatie ook deel van hun arrondissementeel bestuur;
- twee afgevaardigden van Jong N-VA, aangeduid door het dagelijks bestuur van Jong N-VA.

3.43.

Na iedere parlaments- of provincieraadsverkiezing wordt de samenstelling van de partijraad aangepast aan de nieuwe nationale en provinciale mandatarissen. Deze aangepaste partijraad zet de bestuursperiode verder.

3.44.

Alle partijraadsleden verliezen hun stemrecht indien ze in de loop van de twaalf maanden, voorafgaand aan de betreffende vergadering, op de helft ervan zonder gemotiveerde verontschuldiging afwezig waren. Zij kunnen door de voorzitter worden voorgesteld tot ontslag uit de partijraad. Deze regel kan pas ingeroepen worden twaalf maanden nadat een bestuurslid voor de eerste maal opgeroepen werd voor een bestuursvergadering.

3.45.

Tijdens de partijraad evalueren de partijraadsleden het beleid van het partijbestuur en stemmen ze over kwesties die hen worden voorgelegd door het partijbestuur. Bij de bestuursverkiezingen kiest de vergadering de leden van het partijbestuur en van de commissies van de partijraad.

3.46.

De partijraad stelt zijn huishoudelijk reglement vast na zijn verkiezing. De partijraad vergadert in beginsel om de maand. Op verzoek van 10% van de partijraadsleden roept de voorzitter van de raad de partijraad in buitengewone vergadering bijeen binnen de twintig kalenderdagen.

3.47.

Elk partijraadslid kan een punt op de agenda plaatsen mits een schriftelijk verzoek daartoe tenminste tien kalenderdagen voor de vergadering werd toegezonden aan de voorzitter van de partijraad. Uitzonderlijk en bij hoogdringendheid kan mits toestemming door het bureau, staande de vergadering een punt aan de dagorde worden toegevoegd.

3.48.

De commissies van de partijraad:

Op de eerste vergadering na de verkiezing van het partijbestuur stelt de partijraad volgende permanente commissies samen:

A. Bureau van de partijraad: De partijraad verkiest rechtstreeks en uit de eigen leden een voorzitter en een ondervoorzitter van de partijraad. Zij vormen samen met de voorzitter van het comité van toezicht, de voorzitter van de statutencommissie en de voorzitter van de verzoenings- en tuchtcommissie het bureau van de partijraad.

Het bureau van de partijraad is het bestuur van de partijraad en is bevoegd voor de praktische organisatie van de vergaderingen. Het bureau stelt, na overleg met het partijbestuur, de agenda van de partijraad samen.

De voorzitter van de partijraad waakt over de rechten van dit orgaan en leidt de vergaderingen ervan.

B. Comité van toezicht: De partijraad verkiest rechtstreeks en uit de eigen leden een voorzitter en vervolgens vier leden voor het comité van toezicht.

Het comité van toezicht houdt toezicht op de beslissingen van het partijbestuur inzake de administratieve coördinatie en het personeelsbeleid, het beheer van propaganda, het pers- en mediabeleid, de begroting, de rekeningen en de beheersaangelegenheden van de partijdiensten en van de nevenorganisaties voor zoverre deze de partij aangaan.

Het comité van toezicht controleert deze aangelegenheden namens de partijraad en brengt jaarlijks verslag uit aan de partijraad.

De algemeen secretaris en de algemeen penningmeester maken ambtshalve deel uit van het comité van toezicht.

Het comité van toezicht vergadert minstens driemaal per jaar.

C. Statutencommissie: De partijraad verkiest rechtstreeks en uit de eigen leden een voorzitter en vervolgens vier leden voor de statutencommissie.

De statutencommissie geeft advies over correcte implementatie van statuten, over voorstellen tot statutenwijziging en voorstellen tot bijzondere statutaire beslissing. De statutencommissie is ook bevoegd om in geval van betwisting over de juiste interpretatie van een statutaire bepaling een interpretatie te formuleren en ter bekrachtiging voor te leggen aan de partijraad.

- D. Nationale verzoenings- en tuchtcommissie: De samenstelling en werking van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie wordt vastgelegd in hoofdstuk 8.
- E. Eventuele andere, tijdelijke commissies kunnen door de partijraad worden ingesteld, met bepaling van de duur en omschrijving van het werkterrein.

Een niet-stemgerechtigd secretaris wordt door het partijbestuur aangeduid en telkens toegevoegd aan de commissies. De aanduiding wordt bekrachtigd door de partijraad.

3.49.

De partijraad stelt, op voorstel van het partijbestuur, het aantal rechtstreeks verkozen partijraadsleden en de verdeling ervan over de arrondissementen, vast voor een volgende bestuursperiode van drie jaar. Dit aantal wordt verdeeld over de arrondissementen volgens een verdeelsleutel op basis van de volgende factoren: 50% op basis van het bevolkingsaantal van het arrondissement en 50% op basis van het aantal leden in het arrondissement. De arrondissementele voorzitter en secretaris maken telkens automatisch deel uit van deze delegatie. De overige partijraadsleden op basis van hierboven vermelde verdeelsleutel worden verkozen door de arrondissementele ledenvergadering.

3.49.bis

Tegen beslissingen van de partijraad kan éénmalig beroep worden aangetekend. Hiervoor moet een schriftelijke aanvraag ingediend worden bij de voorzitter van de partijraad. Het bureau van de partijraad oordeelt dan of er voldoende nieuwe feiten zijn om het beroep te aanvaarden. De aanvrager moet dan zijn/haar beroep mondeling argumenteren op de volgende partijraad. Deze beroepsprocedure geldt voor alle beslissingen van de partijraad.

Partijbestuur

3.50.

Het partijbestuur is het nationaal bestuur van de N-VA.

3.51.

Het partijbestuur is belast met de uitvoering van de beslissingen van de partijraad. Het heeft tot taak de politieke ontwikkelingen van nabij te volgen en is bevoegd om te beslissen in spoedeisende omstandigheden, onder voorbehoud van goedkeuring van de partijraad.

3.52.

Het partijbestuur kan de arrondissementele verantwoordelijken samenroepen voor het bespreken van de organisatorische werking van de partij. Deze vergadering wordt voorgezeten door de algemeen voorzitter.

3.53.

Indien door het ledencongres besloten wordt tot regeringsdeelname, beslist het partijbestuur over de voordracht van de regeringsleden. De partijraad dient deze beslissing te bekrachtigen.

3.54.

Het partijbestuur bestaat uit:

- de algemeen voorzitter, rechtstreeks verkozen door alle kiesgerechtigde leden;
- twee algemeen ondervoorzitters, verkozen door de partijraad;
- een algemeen secretaris, verkozen door de partijraad;
- een algemeen penningmeester; verkozen door de partijraad;
- de fractievoorzitters van de verschillende parlamentsfracties, voor de rechtstreeks verkozen parlementen aangevuld met één afgevaardigd parlementslid per fractie per afgesloten schijf van zes, telkens aangeduid door de fractie in kwestie;
- de voorzitter van Jong N-VA en een conform hun statuten verkozen lid;
- de voorzitter van de partijraad;
- vijftien partijbestuursleden, verkozen door de partijraad en die geen nationaal mandaat bekleden en geen personeelslid zijn en waarbij elke provincie minstens één vertegenwoordiger heeft.

Leden met raadgevende stem zijn:

- de ministers, staatssecretarissen en parlamentsvoorzitters van de N-VA;
- de ex-ministers, -staatssecretarissen en -parlamentsvoorzitters van de N-VA tot het einde van de bestuursperiode van het partijbestuur;
- de directeur van de N-VA;
- de partijwoordvoerder van de N-VA;
- de coördinator van de studiedienst van N-VA;

Indien de voorzitter van de partijraad niet aanwezig kan zijn op de partijraad, wordt hij/zij op het partijbestuur dat aan die partijraad voorafgaat vervangen door de ondervoorzitter van de partijraad, zonder stemrecht. Indien één van de vijftien door de partijraad verkozen partijbestuursleden een nationaal mandaat verwerft of ontslag neemt uit de partijraad, verkiest de partijraad een nieuw partijbestuurslid dat geen nationaal mandaat bekleedt en dit onder dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld.

Het dagelijks bestuur

3.55.

Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de partij.

3.56.

Het dagelijks bestuur bestaat uit:

- de algemeen voorzitter;
- twee algemeen ondervoorzitters;
- de algemeen secretaris;
- de algemeen penningmeester;

Leden met raadgevende stem zijn:

- de directeur van de N-VA;
- de partijwoordvoerder van de N-VA.

Van de algemeen voorzitter, algemeen secretaris, de twee algemeen ondervoorzitters en algemeen penningmeester heeft minstens één geen nationaal mandaat.

Ministers, staatssecretarissen, parlementsvoorzitters en voorzitters van een parlementaire fractie kunnen geen deel uitmaken van het dagelijks bestuur.

F. Partijcongres

3.57.

Het partijcongres is het hoogste orgaan van de partij. Het spreekt zich uit over alle fundamentele zaken en over de oriëntering van de partij.

Het partijcongres kan betrekking hebben op het programma of op de beslissing toe te treden tot, respectievelijk uit te treden uit de Vlaamse, Brusselse of federale regering.

Het partijcongres vindt minstens driejaarlijks plaats of kan uitzonderlijk worden bijeengeroepen door een meerderheid van de partijraadsleden. Alle kiesgerechtigde leden worden uitgenodigd.

3.58.

Voor deelname aan de Vlaamse en Brusselse regering is een gewone meerderheid van de stemgerechtigde congresgangers nodig. Deelname aan de federale regering dient door een bijzondere meerderheid te worden bekrachtigd.

Voor het ontslag uit de Vlaamse, Brusselse of federale regering is een gewone meerderheid van de stemgerechtigden nodig.

Congressen over regeringsdeelname of –uittreding worden voorgezeten door de voorzitter van de partijraad. Stemgerechtigde leden die aan het debat willen deelnemen, moeten zich vooraf bij de voorzitter bekendmaken.

3.59.

Het programmacongres komt om de drie jaar samen. De partijraad bepaalt het thema van het congres.

De congrescommissie bestaat uit:

- A. een congresvoorzitter, voorgedragen door het partijbestuur en bekrachtigd door de partijraad;
- B. de leden, afgevaardigd door het provinciaal overlegcomité zoals voorzien in artikel 3.37.;
- C. één lid afgevaardigd door het arrondissementeel bestuur Brussel;
- D. de partijbestuursleden.

De samenstelling van de congrescommissie wordt ter bekrachtiging voorgelegd aan de partijraad. Alle leden van de congrescommissie zijn stemgerechtigd.

3.60.

Voor het programmacongres geldt het volgend basisreglement:

De ontwerpbesluiten worden, samen met een toelichtende nota, door de congrescommissie ter bespreking gepubliceerd in het ledenblad. De datum van publicatie wordt vastgelegd in het reglement dat de congresprocedure bepaalt zoals voorzien in artikel 3.61.

De afdelingen moeten hieraan een ledenvergadering wijden. Elk N-VA-lid kan amendementen op de ontwerp teksten voorleggen tijdens de ledenvergadering van zijn/haar afdeling. Enkel de amendementen die

op deze vergadering een gewone meerderheid bekomen, kunnen worden bezorgd aan de congrescommissie.

De einddatum voor indiening van amendementen door afdelingen wordt vastgelegd in het reglement dat de congresprocedure bepaalt zoals voorzien in artikel 3.61.

De congrescommissie bespreekt deze amendementen en geeft haar advies. Wanneer over de amendementen gunstig advies wordt uitgebracht, worden ze in de ontwerp teksten opgenomen.

De congresvoorzitter leidt de werkzaamheden van de congrescommissie en zit het congres voor.

Tot de sectievergaderingen en de slotzitting hebben enkel toegang: de leden van de partij op vertoon van hun lidkaart en de genodigden op vertoon van hun uitnodiging. Alle N-VA-leden conform artikels 1.7. en 1.8. zijn stemgerechtigd.

In de sectievergaderingen hebben alle aanwezigen recht op inspraak en deelname aan het debat. Bij de bespreking van een amendement krijgt de indiener of, bij diens afwezigheid, zijn/haar afdelingsvoorzitter, voorrang om het amendement toe te lichten. Om te kunnen tussenkomen dienen de andere aanwezigen zich in te schrijven op de spreeklijst.

De voorzitter van de sectievergadering houdt een stemming na de bespreking van een amendement. Wanneer, een bijzondere meerderheid zoals voorzien in artikel 2.2. tegen het amendement stemt, vervallen het amendement en alle identieke amendementen definitief. Zij kunnen niet ter stemming worden voorgelegd in de plenumvergadering.

Behalve voor de amendementen die met bijzondere meerderheid in de sectievergadering, worden weggestemd, hebben de definitieve stemmen plaats in de plenumvergadering.

De congrescommissie vergadert na de discussies en stemmen in de sectievergaderingen. Zij geeft stemadvies over de niet-vervallen amendementen en kan nieuwe tekstvoorstellen formuleren.

In de plenumvergadering wordt geen debat meer gevoerd. Tijdens de plenumvergadering kunnen alleen de amendementen die niet definitief zijn vervallen en die van de congrescommissie geen positief stemadvies hebben gekregen, verdedigd worden door de indiener ervan of, bij diens afwezigheid, door zijn afdelingsvoorzitter.

Eerst wordt gestemd over het amendement en de eventuele nieuwe tekstvoorstellen van de congrescommissie. Wanneer een aanpassing wordt aanvaard, wordt het opgenomen in de ontwerp tekst en er samen mee ter goedkeuring voorgelegd. Daarna wordt over de tekst gestemd, al dan niet gewijzigd met de goedgekeurde aanpassingen.

Een voorstel van de congrescommissie of een aanpassing wordt aanvaard bij gewone meerderheid.

3.61.

De congresprocedure wordt door de partijraad nader bepaald in een reglement dat bij bijzondere meerderheid wordt aangenomen.

4. INTERNE BESTUURSVERKIEZINGEN

A. Algemeen

4.1.

De partijraad en alle besturen worden om de drie jaar samengesteld door verkiezingen. De partijraad kan echter met een bijzondere meerderheid vervroegde verkiezingen uitschrijven. Er wordt voorzien in twee cycli verkiezingen. Enerzijds de verkiezingen van de afdelingsbesturen, anderzijds de verkiezing van alle andere partijstructuren.

- A. De afdelingsbesturen worden telkens hernieuwd na afloop van de gemeenteraadsverkiezingen. Daarna worden de afdelingsbesturen hernieuwd drie jaar na deze verkiezingen.
- B. De andere besturen volgen een ander tijdsschema. In principe is dit ook om de drie jaar, maar door een beslissing van de partijraad kunnen deze verkiezingen ofwel vervroegd ofwel verlaat worden. De verkiezingen verlopen ook telkens om de drie jaar. De huidige cyclus is afgelopen op het voorjaar 2011 (periode februari tot einde april).

4.2.

Alle bestuursfuncties zijn hernieuwbaar, tenzij anders is bepaald. Het uitoefenen van de functie van voorzitter is in elk geval beperkt tot twee opeenvolgende begonnen bestuurstermijnen. Na twee opeenvolgende termijnen kan men voor de functie van voorzitter niet opnieuw kandideren, behalve na onderbreking van één bestuursperiode. Voor afdelingsbesturen kan op deze regel een uitzondering worden toegestaan door het arrondissementeel bestuur.

4.3.

Het aftredend bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie en het verloop van de verkiezingen op zijn niveau. Bij oprichting van een nieuwe raad of een nieuw bestuur is het hogere bestuur, zoals hierna bepaald, daarvoor verantwoordelijk.

4.4.

De kiesverrichtingen zelf worden geleid door de voorzitter van het hogere bestuur of zijn/haar afgevaardigde, stemgerechtigd lid van dat bestuur: op afdelingsniveau door de arrondissementeel voorzitter of zijn afgevaardigde; op arrondissementeel niveau door de algemeen voorzitter of zijn/haar afgevaardigde.

4.5.

Op nationaal niveau is het aftredende en vervolgens het nieuwe bureau van de partijraad verantwoordelijk voor de organisatie en het verloop van de verkiezingen. Het leidt ook zelf de kiesverrichtingen.

4.6.

De kiesgerechtigde leden worden bij gewone brief die uiterlijk de vijftiende kalenderdag vóór de verkiezingen moet toekomen, opgeroepen om deel te nemen aan de verkiezingen en, als ze zich willen inzetten voor de uitbouw van de partij, om zich kandidaat te stellen. Daartoe worden dan ook de nodige formulieren bijgevoegd.

4.7.

De oproepingsbrief vermeldt in het bijzonder:

- A. datum, uur en plaats van de verkiezingen;
- B. wie mag kandideren en hoe dit moet gebeuren;
- C. de tekst van artikel 3.2. betreffende de gegarandeerde vertegenwoordiging.

4.8.

Kandidaturen moeten schriftelijk worden ingediend en uiterlijk de zevende kalenderdag vóór de verkiezingen toekomen bij de secretaris van het bestuur dat verantwoordelijk is bij de verkiezingen.

De kandidaatstelling vermeldt voornaam, naam, geslacht, leeftijd en volledig adres van de kandidaat en zijn/haar hoedanigheid binnen de partij; de kandidaat dateert en ondertekent de kandidaatstelling.

4.9.

Uiterlijk de zesde kalenderdag vóór de verkiezingen wordt aan de leden, bedoeld in artikel 4.6., een tweede oproepingsbrief toegezonden waarin de kandidaten in alfabetische volgorde worden meegedeeld, met desgevallend de vermelding "aftredend".

Tevens wordt meegedeeld:

- A. datum, uur en plaats van de verkiezingen;
- B. wie mag stemmen en hoe dit moet gebeuren;

C. dat, om verkozen te zijn ten minste de gewone meerderheid dient te worden behaald.
Voor de leden die aan het algemeen secretariaat de toelating gegeven hebben hun e-mailadres te gebruiken, mag deze brief vervangen worden door een e-mail bericht.

4.10.

De (digitale) stembrief vermeldt de voornaam en de naam van de kandidaten in alfabetische volgorde zonder enige vermelding, alsook de wijze van geldig stemmen.

4.11.

Men stemt voor een kandidaat door de voorziene aanduiding bij zijn/haar naam te plaatsen.
Geldig is elke (digitale) stembrief waarop voor ten minste de helft van het aantal kandidaten is en voor niet meer dan het aantal te begeven mandaten is gestemd.
Zijn er slechts zoveel kandidaten als er te begeven plaatsen zijn dan is een onthouding wél mogelijk.

4.12.

Voor de verkiezing van de leden van een bestuur, de afdelingsbestuursleden van artikel 4.23., derde streepje uitgezonderd, gelden de volgende regels:

- A. Na de eerste stembeurt zijn verkozen de kandidaten die, met ten minste de gewone meerderheid, het grootste aantal stemmen hebben behaald, of zich bij ex aequo's op de voorrangsregeling kunnen beroepen.
- B. Wanneer er na de eerste stembeurt nog in één of meer mandaten moet worden voorzien, blijven voor de tweede stembeurt een aantal kandidaten over die het hoogste aantal stemmen behaald hebben, gelijk aan het aantal nog te begeven mandaten plus twee. Verkozen zijn de kandidaten die, met ten minste de gewone meerderheid, het grootste aantal stemmen hebben behaald, of zich bij ex aequo's op de voorrangsregeling kunnen beroepen.
- C. Bij elke volgende stembeurt valt de kandidaat af met de minste stemmen. Verkozen zijn de kandidaten die, met ten minste de gewone meerderheid, het grootste aantal stemmen hebben behaald, of zich bij ex aequo's op de voorrangsregeling kunnen beroepen.

Wanneer er bij het bepalen van de overblijvende kandidaten voor stembeurten onder B en C ex aequo's zijn dan worden de voorrangsregels toegepast.

4.13.

Het arrondissementeel bestuur bekrachtigt de verkiezingen van de besturen op afdelingsniveau. De partijraad bekrachtigt de verkiezingen op arrondissementeel en provinciaal niveau.
De partijraad en het arrondissementeel bestuur laten zich in de eerste plaats leiden door het respect voor de partijstatuten, de democratische inspraak van de leden en de waarborgen die de bewuste personen bieden inzake waardevolle activiteit in dienst van de partij.

4.14.

De resultaten van de algemene bestuursverkiezingen m.b.t. de afdelingsbesturen, de arrondissementele besturen en de partijraadsleden worden, mits in achtneming van artikel 4.13., van kracht na de bekrachtiging van de verkiezing.
De partijraad kan bij gewone meerderheid een afwijking op dit artikel toestaan.

4.15.

Mits gegronde redenen kan een vergadering met een bijzondere meerderheid een bestuurslid ontslaan uit zijn/haar bestuursfunctie waarvoor hij/zij door die vergadering was verkozen of gecoöpteerd. Dit ontslag kan enkel op vraag van een meerderheid van het bestuur waarvan het betrokken bestuurslid deel uitmaakt. Deze regel geldt voor de afdelingsbesturen, arrondissementele besturen, de partijraad en het partijbestuur.

4.16.

Indien één derde van de oorspronkelijke bestuursleden van een afdelingsbestuur of arrondissementeel bestuur is weggefallen, kan het hoger bestuur voorzien in vervanging via rechtstreekse verkiezingen gehouden op dat bestuursniveau.

4.17.

Naast de rechtstreeks verkozen bestuursleden kunnen afdelingsbesturen en arrondissementele besturen met een bijzondere meerderheid bestuursleden coöpteren. Het aantal gecoöpteerde bestuursleden bedraagt maximaal de helft van de rechtstreeks verkozen voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en bestuursleden (afgerond naar boven). Een bestuurslid dat ontslag neemt of ontslagen wordt kan wel door middel van een coöptatie vervangen worden zonder dat daarbij automatisch de eventuele functie wordt overgedragen.

Daarnaast kan een afdeling die niet vertegenwoordigd is in het arrondissementeel bestuur een kandidaat voordragen om gecoöpteerd te worden als bestuurslid. Deze coöptatie moet door het arrondissementeel bestuur met een bijzondere meerderheid worden goedgekeurd.

4.18.

De gecoöpteerde bestuursleden worden tijdig doorgegeven aan het algemeen secretariaat.

4.19.

De partijraad kan maximaal tien leden coöpteren. De te coöpteren leden worden voorgedragen door het partijbestuur.

4.20.

Coöptaties mogen er niet toe leiden dat de in artikel 3.2. vermelde gegarandeerde vertegenwoordigingen ongedaan worden gemaakt. Zij moeten gebruikt worden om deze te bereiken.

B. Afdelingsbestuur

4.21.

Het afdelingsbestuur wordt voor een termijn van drie jaar verkozen door de ledenvergadering van de afdeling.

4.22.

Het aftredend bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van de nieuwe bestuursverkiezingen, onder toezicht van de arrondissementeel voorzitter of zijn/haar afgevaardigde.

4.23.

De leden van de afdeling kiezen rechtstreeks en in die volgorde:

- één afdelingsvoorzitter;
- één ondervoorzitter;
- in één stembeurt de andere leden van het afdelingsbestuur.

Indien er voor de functie van afdelings(onder)voorzitter geen kandidaten zijn, zullen de leden van de afdeling onder de verkozen bestuursleden de vacante functie rechtstreeks verkiezen.

Na de bestuursverkiezing organiseert het afdelingsbestuur zich verder intern. Indien een ondervoorzitter ontslag neemt of opvolgt als voorzitter, verkiest het afdelingsbestuur een nieuwe ondervoorzitter uit zijn eigen bestuur.

C. Arrondissementeel bestuur

4.24.

Het arrondissementeel bestuur wordt voor een termijn van drie jaar verkozen door een arrondissementele ledenvergadering, bestaande uit alle kiesgerechtigde leden van het arrondissement.

4.25.

Het aftredend bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van de nieuwe bestuursverkiezingen, onder toezicht van het partijbestuur.

4.26.

De leden van het arrondissement kiezen rechtstreeks en in die volgorde:

- één arrondissementeel voorzitter;
- één arrondissementeel ondervoorzitter;
- één arrondissementeel secretaris;
- de arrondissementele bestuursleden die het arrondissement vertegenwoordigen in de partijraad;
- minstens twee en maximum acht bijkomende arrondissementele bestuursleden, die aftredende arrondissementele besturen bepalen voor het organiseren van nieuwe arrondissementele verkiezingen hoeveel bijkomende bestuursmandaten er verkiesbaar zijn.

Na de bestuursverkiezing organiseert het arrondissementeel bestuur zich verder intern.

Indien een verkozen partijraadslid ontslag neemt of een regionaal, federaal of Europees mandaat verwerft, verkiest het arrondissementeel bestuur een nieuw partijraadslid uit zijn eigen bestuur. Indien een ondervoorzitter of secretaris ontslag neemt of indien een ondervoorzitter opvolgt als voorzitter, verkiest het arrondissementeel bestuur een nieuwe ondervoorzitter of secretaris uit zijn eigen bestuur.

D. Partijbestuur

4.27.

Het partijbestuur wordt voor een termijn van drie jaar aangesteld door de leden van de partijraad.

4.28.

Tijdens de eerste gewone vergadering na de installatievergadering van de partijraad verkiest deze uit eigen leden rechtstreeks en in die volgorde:

- één algemeen secretaris;
- twee ondervoorzitters;
- vijftien partijbestuursleden die geen nationaal mandaat bekleden en geen personeelslid zijn en waarbij elke provincie minstens één vertegenwoordiger heeft. Daaronder dient, zover daartoe kandidaten zijn, minstens één Brussels partijraadslid te zijn.

4.29.

Het mandaat van een partijbestuurslid, daartoe verkozen uit en door de partijraad, vervalt zodra het lid niet langer deel uitmaakt van de partijraad.

4.30.

Op de vergadering van de partijraad die volgt op de verkiezing van het partijbestuur verkiest de partijraad uit eigen leden een deskundige tot penningmeester.

4.31.

De directeur wordt door het partijbestuur benoemd, mits bekrachtiging door de partijraad.

E. Algemeen voorzitter

4.32.

De algemeen voorzitter wordt voor een periode van drie jaar verkozen door alle kiesgerechtigde leden.

4.33.

De procedure voor de voorzittersverkiezing wordt met een bijzondere meerderheid vastgelegd door de partijraad.

5. FINANCIËN

5.1.

Alle fondsen, schulden, schuldvorderingen en roerende en onroerende goederen die zich bevinden op de verschillende vlakken in de partij zijn eigendom van de vzw Nieuw-Vlaamse Alliantie.

Het ontslagnemend, geschorst of uitgesloten lid, alsook de erfgenamen of rechthebbenden van een overleden lid, hebben geen enkel recht op het maatschappelijk fonds. Ze mogen geen opgave, verantwoording van de rekeningen, noch het leggen van de zegels of een inventaris vorderen.

5.2.

Alle bestuursniveaus kunnen rekeningen openen bij financiële instellingen.

Er zijn steeds twee handtekeningen vereist voor het opnemen van geld of het verrichten van betalingen van die rekeningen. Voor internetbetalingen bestaat een soepeler regeling.

Ten minste drie bestuursleden, onder wie de penningmeester, moeten gerechtigd zijn om te tekenen voor verrichtingen op die rekeningen.

Blijft een afdelingsbestuur in gebreke drie bestuursleden aan te duiden of beantwoorden één of meer aangeduide bestuursleden niet aan de vereiste voorwaarden, dan wijst het arrondissementeel bestuur ambtshalve drie gerechtigde bestuursleden aan. Het partijbestuur doet hetzelfde t.a.v. het arrondissementeel bestuur indien dit laatste in gebreke blijft.

De penningmeester van een bestuur kan de toelating krijgen om internetbetalingen te verrichten. Deze toelating moet schriftelijk verleend worden door de twee andere bestuursleden die gerechtigd zijn om financiële verrichting te ondertekenen en moet gevalideerd worden door de penningmeester van het hoger bestuur. Het formulier met de toelating wordt bewaard op het algemeen secretariaat.

5.3.

Op nationaal vlak zijn de algemeen voorzitter, de algemeen secretaris en de algemeen penningmeester gerechtigd te tekenen voor financiële verrichtingen.

De penningmeester is belast met het financieel beheer.

5.4.

Het financieel beheer gebeurt door en onder de verantwoordelijkheid van elk bestuur op zijn niveau.

5.5.

Op voorstel van de algemeen penningmeester legt het partijbestuur de minimumnormen vast van de te voeren boekhoudingen op lagere bestuursniveaus.

5.6.

De boekhouding op nationaal niveau wordt uitgevoerd volgens de regels van de dubbele boekhouding. Voor elke verrichting moet een bewijskrachtig stuk voorhanden zijn. Inzake de te voeren boekhouding zal de algemeen penningmeester zich laten inspireren door de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen.

5.7.

Ten minste om het kwartaal brengt de penningmeester bij zijn/haar bestuur financieel verslag uit.

5.8.

Jaarlijks brengt de algemeen penningmeester aan de partijraad een door het comité van toezicht goedgekeurd financieel verslag uit.

5.9.

Een penningmeester van een hoger bestuur heeft steeds inzagerecht in de rekeningen van een lager bestuur in zijn/haar werkgebied. De penningmeester van het desbetreffende bestuursniveau en de penningmeester van het hogere bestuursniveau hebben inzagerecht in de rekeningen van de vzw's die namens een N-VA-fractie fractiegelden of andere dotaties ontvangen. Van de raad van bestuur van vzw's die door een provincie gefinancierd worden, maken de provinciaal bewegingsverantwoordelijke en de fractieleider van de provincieraad deel uit.

Alle penningmeesters brengen eens per jaar schriftelijk verslag (aan het eind van het eerste kwartaal) uit van de financiële toestand van hun bestuur aan het hoger bestuur. Daarbij wordt minimaal melding gemaakt van een aantal rubrieken. Deze rubrieken worden door de algemeen penningmeester vastgelegd

5.10.

De boekhouding wordt ten minste jaarlijks gecontroleerd door:

- het comité van toezicht op nationaal vlak;
- de algemeen penningmeester op arrondissementeel en provinciaal niveau;
- de arrondissementeel penningmeester op het niveau van de afdelingen.

5.11.

Voor het einde van het eerste kwartaal wordt de jaarrekening voorgelegd over het afgesloten boekjaar. De bewijsstukken worden ter beschikking gehouden.

5.12.

De inkomsten van de partij zijn: de dotaties van overheidswege, de lidgelden en de abonnementsgelden, de bijdragen van de fracties en de mandatarissen op alle niveaus, de opbrengst van de verschillende activiteiten en beheersdaden en de giften.

De partijraad bekrachtigt een voorstel van het partijbestuur tot regeling van de verdeling van deze inkomsten en de bijdragen te betalen door de lagere besturen. Het arrondissementeel bestuur en het afdelingsbestuur regelen hetzelfde op hun niveau.

5.13.

De financiering van afdelingen gebeurt door:

- de afdrachten door gemeentelijke mandatarissen;
- de vaste jaarlijkse premie voor elk lid;
- de opbrengsten van afdelingsactiviteiten;
- de doorstorting van door hogere besturen te bepalen werkingsmiddelen;
- giften (alleen te ontvangen indien conform de bestaande wetgeving op de partijfinanciering).

De financiering van de arrondissementele werking gebeurt door:

- de afdrachten van de provinciale mandatarissen uit de betreffende provincie. Het aandeel van de afdracht van de provinciale mandatarissen voor elk arrondissement wordt berekend op basis van de verdeelsleutel voor de rechtstreeks verkozen partijraadsleden (zie artikel 3.49.);
- de doorstorting van een deel van de provinciale middelen zoals voorzien in artikel 3.34.
- de doorstorting van door het partijbestuur te bepalen werkingsmiddelen;
- de opbrengst van activiteiten;
- giften (alleen te ontvangen indien conform de bestaande wetgeving op de partijfinanciering).

De financiering van de provinciale overlegcomités gebeurt door:

- de doorstorting van door het partijbestuur te bepalen werkingsmiddelen;
- subsidies vanwege de provincieraad.

5.14.

De afdrachten van de mandatarissen zijn verschuldigd voor de vergoedingen uit het mandaat maar evenzeer voor de vergoedingen voortspruitend uit het mandaat. Ze worden betaald als volgt:

- aan de afdelingsbesturen: de afdrachten van de gemeentelijke of districtsmandatarissen;
- aan de provinciale penningmeester: de afdrachten van de provinciale mandatarissen woonachtig in de betreffende provincie. De provinciale penningmeester zorgt voor de verdeling van de afdrachten over de arrondissementen zoals voorzien in artikel 5.13.
- aan de nationale kas: alle andere afdrachten.

5.15.

De lijst van de andere mandaten waarvoor afdrachten moeten worden betaald, wordt vastgesteld door het partijbestuur en bekrachtigd door de partijraad.

5.16.

Voor alle mandaten bedraagt de afdracht 10% van het bruto belastbaar inkomen. Indien de betrokken mandataris geen inkomsten heeft uit een ander beroep, een pensioen of een vervangingsinkomen bedraagt de afdracht 7,5% van het bruto belastbaar inkomen.

Indien de betrokken mandataris geen inkomsten heeft uit een ander beroep, een pensioen of een vervangingsinkomen maar wel meerdere mandaten cumuleert waarbij hij/zij zowel een vergoeding als presentiegeld ontvangt, betaalt hij/zij 7,5% op het bruto belastbaar inkomen dat de mandataris als vergoeding ontvangt (als parlementslid en/of uitvoerende mandataris op lokaal of hoger niveau) en 10% op het bruto belastbaar inkomen dat de mandataris als presentiegeld ontvangt (als provincie-, gemeente-, OCMW- of districtsraadslid).

Indien de betrokken mandataris geen inkomsten heeft uit een ander beroep, een pensioen of een vervangingsinkomen maar wel meerdere mandaten cumuleert waarvoor hij/zij vergoedingen ontvangt (als

parlementslid en uitvoerende mandataris op lokaal niveau), betaalt hij/zij 10% op het bruto belastbaar inkomen dat de mandataris als vergoedingen ontvangt (als parlementslid en uitvoerende mandataris op lokaal niveau).

Indien de betrokken mandataris geen inkomsten heeft uit een ander beroep, een pensioen of een vervangingsinkomen maar wel meerdere mandaten cumuleert waarvoor hij/zij presentiegelden ontvangt (als provincie-, gemeente-, OCMW- of districtsraadslid), betaalt hij/zij 7,5% op het bruto belastbaar inkomen dat de mandataris als presentiegelden ontvangt (als provincie-, gemeente-, OCMW- of districtsraadslid).

Om de correctie implementatie te garanderen stelt het dagelijks bestuur een lijst op van mogelijke gecumuleerde mandaten met het bijhorende percentage van afdracht. Die lijst wordt goedgekeurd door het partijbestuur en bekrachtigd door de partijraad.

De afdrachten worden aan de partij overgemaakt binnen de maand volgend op de uitbetaling van de vergoeding of wedde.

5.17.

Er kunnen geen bijkomende afdrachten van de mandatarissen worden geëist.

5.18.

De penningmeesters van alle bestuursniveaus zien toe op de correcte betaling van de afdrachten. Het toekennen van forfaitaire onkostenvergoedingen en de verrekening van bewezen onkosten met de afdrachten is niet toegestaan.

Wanneer een mandataris twee maanden volgend op de opeisbaarheid van de schuld niet betaald heeft, stuurt de voorzitter van het bestuursniveau de niet-betalende mandataris een verwittiging (met verwijzing naar dit artikel). Het hoger bestuursniveau wordt op de hoogte gebracht van deze verwittiging.

Onverminderd andere statutaire bepalingen is bij niet-betaling één maand na het versturen van de verwittiging het stemrecht op alle bestuursniveaus van de mandataris geschorst. De betrokken mandataris wordt dan niet langer uitgenodigd voor bestuursvergaderingen en ontvangt dan geen verslagen meer. De betrokkene kan dan geen kandidaat zijn voor om het even welke bestuursverkiezing en voor de lijstvorming bij externe verkiezingen op alle bestuursniveaus. Het hoger bestuursniveau wordt op de hoogte gebracht van deze beslissing.

Zodra de verschuldigde afdrachten betaald zijn, vervallen deze maatregelen.

Dezelfde regels zijn van kracht wanneer een bestuur zijn afdracht niet betaalt. In voorkomend geval wordt het stemrecht op alle bestuursniveaus van al zijn afgevaardigden ontnomen.

6. EXTERNE VERKIEZINGEN: LIJSTVORMING

A. Algemeen

6.1.

Wanneer een ontwerp-kandidatenlijst de vereiste meerderheid niet behaalt, wordt staande de vergadering een nieuwe kandidatenlijst samengesteld.

6.2.

Kandidaturen kunnen worden ingediend voor elke plaats op de lijst. Bij elke kandidatuur moet worden vermeld op welke plaats(en) op de lijst ze betrekking heeft.

6.3.

Er wordt gestemd per plaats op de lijst, te beginnen met de eerste plaats, de tweede plaats en zo verder. De voorzitter van de vergadering mag voorstellen in zijn geheel te stemmen over het deel van de lijst waarover geen betwisting bestaat.

6.4.

Elke kandidaat moet de kans krijgen zijn kandidatuur persoonlijk te verdedigen.

6.5.

Niemand kan op de definitieve lijst worden geplaatst indien hij/zij niet de meerderheid van de stemmen heeft behaald.

6.6.

Met het oog op de verkiezingen van het Vlaams Parlement, de Kamer, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, de Senaat en het Europees Parlement, wordt door de partijraad een nationaal kiescollege aangesteld bestaande uit:

- één lid per arrondissement uit te breiden tot maximum drie per provincie voor die provincies die minder dan drie arrondissementen hebben, aan te duiden door het provinciaal overlegcomité;
- één lid afgevaardigd door het arrondissementeel bestuur Brussel;
- de voorzitter van Jong N-VA;
- de stemgerechtigde leden van het partijbestuur.

De vergaderingen van het nationaal kiescollege worden voorgezeten door de algemeen voorzitter en bij zijn/haar verhindering door een ondervoorzitter.

B. Gemeenteraad en districtsraad

6.7.

Zonder instemming van het arrondissementeel bestuur kan geen lid van de partij kandideren op een andere dan een N-VA-kandidatenlijst.

6.8.

De ontwerp-kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen wordt door het afdelingsbestuur opgesteld en na kennisgeving aan het arrondissementeel bestuur ter goedkeuring voorgelegd aan de ledenvergadering. De kennisgeving aan het arrondissementeel bestuur dient minstens veertien kalenderdagen vóór de ledenvergadering te gebeuren.

De ledenvergadering wordt voorgezeten door de arrondissementeel voorzitter of zijn/haar afgevaardigde, stemgerechtigd lid van het arrondissementeel bestuur en niet woonachtig in de betreffende gemeente.

In gemeenten met onderafdelingen komt het aan het hoofdbestuur toe om de lijst op te stellen en voor te leggen aan de ledenvergadering.

6.9.

Enkel het afdelingsbestuur kan beroep aantekenen tegen de beslissing van de ledenvergadering.

6.10.

De samenstelling van de lijsten van de districtsraden en voor de OCMW-raden waar deze rechtstreeks verkozen worden, verloopt op analoge wijze.

C. Provincieraad

6.11.

Zonder instemming van het provinciaal overlegcomité kan geen lid van de partij kandideren op een andere dan een N-VA-kandidatenlijst.

6.12.

De afdelingsbesturen komen – vertegenwoordigd door de afdelingsvoorzitter of een door het afdelingsbestuur gemandateerde – per district samen onder leiding van de arrondissementeel voorzitter of zijn/haar afgevaardigde, stemgerechtigd lid van het arrondissementeel bestuur, ter bespreking van de ontwerp-kandidatenlijst voor de provincieraad. Iedere afdeling kan kandidaten voordragen; kandidaten kunnen zich ook bij de arrondissementeel voorzitter kenbaar maken.

Indien de afdelingsbesturen op deze vergadering – na onderling overleg en eventueel een stemming – tot een akkoord komen over de provincieraadslijst voor hun district dan wordt deze ontwerprijst ter bekrachtiging voorgelegd aan het arrondissementeel bestuur.

Indien de vertegenwoordigde afdelingsbesturen niet tot een akkoord komen of geen initiatief nemen binnen een door het arrondissementeel bestuur vooropgestelde termijn, dan neemt het arrondissementeel bestuur zelf een initiatief tot vorming van de provincieraadslijst voor het desbetreffende district.

Het arrondissementeel bestuur stemt over de voorgelegde kandidatenlijst volgens de procedure beschreven in artikels 6.2. tot en met 6.5.

6.13.

Het partijbestuur wijst in overleg met het provinciaal overlegcomité van de betrokken provincie de onderhandelaars aan voor het vormen van de bestendige deputatie in de betreffende provincie.

6.14.

De kandidaten voor de bestendige deputatie worden aangewezen door het provinciaal kiescollege van de betrokken provincie.

Het partijbestuur moet zijn goedkeuring hechten aan het bestuursakkoord én de voorgestelde kandidaten. Op de eerstvolgende vergadering van de partijraad verantwoordt het partijbestuur zijn beslissing.

D. Vlaams Parlement, Kamer en Brusselse Hoofdstedelijke Raad

6.15.

Zonder toestemming van de partijraad kan geen partijlid kandideren op een andere dan een N-VA-lijst.

6.16.

Het partijbestuur doet aan de partijraad een voorstel over welke plaatsen als beschermd zullen worden beschouwd. De partijraad dient dit voorstel voor elke kieskring afzonderlijk te bekrachtigen.

6.17.

Met het oog op deze verkiezingen komt een provinciaal kiescollege samen bestaande uit het provinciaal overlegcomité en de rechtstreeks door de leden verkozen partijraadsleden uit de betreffende provincie, aangevuld met een stemgerechtigd lid van het nationaal dagelijks bestuur.

Voor het samenstellen van de lijsten in Brussel voor Vlaams Parlement, de Kamer en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad vervult het arrondissementeel bestuur van Brussel en één afgevaardigde aangeduid door Jong N-VA, aangevuld met een stemgerechtigd lid van het nationaal dagelijks bestuur, de taak van provinciaal kiescollege.

Het nationaal dagelijkse bestuur kan een afgevaardigde aanduiden voor kiescolleges zonder stemgerechtigd lid van dit dagelijks bestuur. De vergadering wordt voorgezeten door de provinciaal voorzitter, in Brussel de arrondissementeel voorzitter.

6.18.

Het nationaal kiescollege, samengesteld zoals beschreven in artikel 6.6. duidt kandidaten aan voor de als beschermd beschouwde plaatsen. Het provinciaal kiescollege kan deze kandidaten individueel verwerpen, mits een stemming met gewone meerderheid. Na de verwerping kan het provinciaal kiescollege een andere kandidatuur voorstellen voor de vrijgekomen plaats.

Het nationaal kiescollege dient na een verwerping een nieuw voorstel te doen voor de betrokken plaats(en). Indien het provinciaal kiescollege niet akkoord gaat met het tweede voorstel, moet het dit voorstel rechtstreeks ter bespreking stellen op de partijraad.

De partijraad moet de lijsten telkens bekrachtigen.

6.19.

De niet-beschermden plaatsen op de ontwerp-kandidatenlijsten voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement en de Kamer worden ingevuld door het provinciaal kiescollege. Voor het invullen van de niet-beschermden plaatsen in Brussel voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, de Kamer en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad vervult het arrondissementeel bestuur van Brussel en één afgevaardigde aangeduid door Jong N-VA de taak van provinciaal kiescollege.

6.20.

De door het provinciaal kiescollege goedgekeurde ontwerp-kandidatenlijsten worden uiterlijk de derde kalenderdag na de goedkeuring aan de algemeen secretaris toegezonden. Deze legt de lijsten van de provincies aan het partijbestuur voor.

6.21.

Uiterlijk de vijfde kalenderdag voor de dag waarop de lijsten moeten worden ingediend, wordt de partijraad bijeengeroepen om deze lijsten met een gewone meerderheid te bekrachtigen.

Bij niet-bekrachtiging moet de partijraad op initiatief van het bureau van de partijraad met gewone meerderheid een andere lijst aannemen. De nieuwe lijst moet binnen de 48 uur schriftelijk ter kennis van het provinciaal kiescollege worden gebracht.

6.22.

Wanneer wegens eerste, vervroegde of tussentijdse verkiezingen de in de partijstatuten vastgestelde termijnen niet kunnen worden nageleefd, stelt het partijbestuur, onmiddellijk na de publicatie van de datum van de eerste, vervroegde of tussentijdse verkiezingen een schema van verkorte termijnen vast. Dit schema wordt onmiddellijk schriftelijk aan de betrokken besturen meegedeeld.

De betrokken besturen stemmen alle activiteiten, in verband met de samenstelling en goedkeuring van de lijsten, op dit verkort tijdschema af. Tijdens de vergaderingen waarop over de goedkeuring van de lijsten moet worden gestemd, dient duidelijk de termijn voor het aantekenen van hoger beroep meegedeeld te worden.

6.23.

In afwijking van de bepalingen in artikel 9.6. moet het verzoekschrift tot beroep aan de voorzitter van de partijraad worden toegezonden of afgegeven uiterlijk de derde kalenderdag nadat het provinciale kiescollege de lijsten heeft goedgekeurd.

De partijraad spreekt zich dan uit over het hoger beroep tijdens de vergadering waarop de door de provinciale kiescolleges goedgekeurde lijsten moeten worden bekrachtigd.

E. Senaat en Europees Parlement

6.24.

Zonder toestemming van de partijraad kan geen partijlid kandideren op een andere dan een N-VA-lijst.

6.25.

Om een plaats te krijgen op de ontwerp-kandidatenlijst moeten de kandidaten de gewone meerderheid behalen van de in het nationaal kiescollege uitgebrachte stemmen. Om geldig te beraadslagen moet ten minste de helft van de leden van het college aanwezig zijn.

6.26.

De ontwerp-kandidatenlijst moet uiterlijk drie maanden voor de dag van de verkiezingen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de partijraad. De partijraad spreekt zich uit over de ontwerp-kandidatenlijst overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 6.2. en volgende.

6.27.

De kandidaten voor een mandaat van gemeenschapssenator worden op voorstel van het partijbestuur aangewezen door de fractie van het Vlaams parlement.

6.28.

De kandidaten voor een mandaat van gecoöpteerd senator worden aangewezen door de partijraad op voordracht van het partijbestuur of van vijftien leden van de partijraad komend, uit minstens twee verschillende arrondissementen. Een partijraadslid kan slechts zoveel kandidaten steunen als er te begeven mandaten zijn.

De voordracht van de kandidaten moet schriftelijk gebeuren bij de voorzitter van de partijraad, ten laatste drie kalenderdagen vóór de vergadering van de partijraad die de kandidaten kiest. De partijraad beslist over de aanduiding met een gewone meerderheid.

6.29.

De toetreding van de Europese groep tot een Europese fractie is onderworpen aan de goedkeuring van de partijraad.

7. ONVERENIGBAARHEDEN

A. Algemeen

7.1.

Behoudens in politieke groepen en in het partijbestuur, kunnen mandatarissen, op hun bestuursniveau in enige raad of bestuur nooit de meerderheid uitmaken.

7.1.bis

Indien een afdelingsbestuur na bestuursverkiezingen meer gemeenteraads- en OCMW-raadsleden telt dan verkozen bestuursleden, kiezen de verkozen bestuursleden voor een van de twee volgende opties:

- Alle gemeenteraads- en OCMW-raadsleden blijven deel uitmaken van het bestuur, maar niet alle gemeenteraads- en OCMW-raadsleden zijn stemgerechtigd binnen het afdelingsbestuur. Het aantal stemgerechtigde gemeenteraads- en OCMW-raadsleden is gelijk aan het aantal verkozen bestuursleden.
- De gemeenteraads- en OCMW-raadsleden verkiezen een afvaardiging van gemeenteraads- en OCMW-raadsleden die allen stemrecht hebben binnen het afdelingsbestuur. Het aantal afgevaardigde, stemgerechtigde gemeenteraads- en OCMW-raadsleden is gelijk aan het aantal verkozen bestuursleden.

Uitvoerende lokale mandatarissen maken in elk geval stemgerechtigd deel uit van het afdelingsbestuur. Hun aantal wordt afgetrokken van het aantal aan de gemeenteraads- en OCMW-raadsleden te begeven stemmen in het bestuur. De afvaardiging of verdeling van het stemrecht in de groep van gemeenteraads- en OCMW-raadsleden wordt beslist door middel van een stemming met gewone meerderheid door de groep.

Op de eerste vergadering van een nieuwe bestuurslegislatuur beslissen de verkozen bestuursleden welke optie in het desbetreffende bestuur wordt gebruikt.

Provincieraadsleden en nationale mandatarissen worden niet in rekening gebracht als mandataris in het lokaal bestuur, maar tellen mee onder de noemer verkozen bestuursleden.

7.2.

Een nationale of provinciale N-VA-mandataris kan in geen geval zijn/haar mandaat cumuleren met een bezoldigde beheersfunctie binnen een vakbond, werkgeversorganisatie of ziekenfonds.

Lokale mandatarissen die een dergelijke functie bekleden, dienen dit te melden aan het arrondissementeel bestuur.

7.3.

Leden van de Nieuw-Vlaamse Alliantie mogen geen lid zijn van een andere landelijke politieke partij of partijpolitieke beweging.

7.4.

De functies van voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en penningmeester zijn op elk niveau onverenigbaar.

7.4.bis

De stemgerechtigde leden van het dagelijks bestuur van de partij kunnen geen rechtstreeks verkozen functie uitoefenen in een bestuur op een ander niveau in de partij.

7.4.ter

Een personeelslid kan enkel met raadgevende stem lid zijn van een bestuur op het bestuurlijk niveau waarop dit personeelslid is gecontracteerd. De verkozen leden van het dagelijks bestuur hebben altijd stemrecht.

B. Lokaal

7.5.

Leden van het schepencollege, gemeenteraads- en OCMW-raadsleden kunnen zich niet verkiesbaar stellen voor bestuursverkiezingen op hun bestuursniveau, uitgezonderd voor de gevallen beschreven in dit artikel.

Wanneer voor de functies van voorzitter of ondervoorzitter van een afdeling gemeente- of OCMW-raadsleden kandidaat zijn, kunnen die enkel verkozen worden in de eerste stemronde en wel met een bijzondere meerderheid. Indien dit niet het geval is, vervalt de kandidatuur voor de volgende stemrondes.

Deze beperking geldt niet voor de districtsraadsleden.

Indien de voorzitter of ondervoorzitter van een afdeling door opvolging gemeente- of OCMW-raadslid wordt, dient hij/zij in de functie van voorzitter of ondervoorzitter bevestigd te worden door een bijzondere meerderheid van het afdelingsbestuur.

Wanneer een afdelingsbestuur onder zijn bestuursleden een nieuwe voorzitter of ondervoorzitter moet kiezen kan een gemeente- of OCMW-raadslid enkel gekozen worden indien hij/zij verkozen wordt met een bijzondere meerderheid in de eerste stemronde.

7.6.

Het ambt van burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter en een parlementair mandaat is onverenigbaar, tenzij het arrondissementeel bestuur én de partijraad de onverenigbaarheid opheffen. Elke opheffing gebeurt individueel en bij geheime stemming.

C. Arrondissementeel

7.7.

De functies van arrondissementeel voorzitter, penningmeester en secretaris enerzijds en partijraadsvoorzitter anderzijds zijn onverenigbaar.

7.8.

De functies van arrondissementeel voorzitter, penningmeester en secretaris enerzijds en algemeen voorzitter, algemeen ondervoorzitter en algemeen penningmeester anderzijds zijn onverenigbaar.

7.9.

De functies van arrondissementeel voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester en secretaris enerzijds en een mandaat van parlamentslid of ambt van bestendig afgevaardigde anderzijds zijn onverenigbaar.

D. Nationaal

7.10.

Ministers, staatssecretarissen, parlamentsvoorzitters en voorzitters van een parlamentsfractie kunnen geen deel uitmaken van het dagelijks bestuur van de partij.

7.11.

Behalve de statutair toegewezen leden binnen de structuur van de partijraad, is het lidmaatschap van een commissie onverenigbaar met het lidmaatschap van het partijbestuur.

7.12.

De functies van voorzitter van de partijraad, ondervoorzitter van de partijraad, voorzitter van de verzoenings- en tuchtcommissie, voorzitter van de statutencommissie en voorzitter van het comité van toezicht zijn onderling onverenigbaar.

7.13.

Personeelsleden kunnen enkel raadgevend lid zijn van het partijbestuur, de partijraad of het nationaal kiescollege. De verkozen leden van het dagelijks bestuur hebben altijd stemrecht.

7.14.

Personen die kandidaat zijn voor een plaats op een lijst mogen lid zijn van het provinciaal en/of nationaal kiescollege op voorwaarde dat zij de zaal verlaten bij de bespreking en de stemming van de lijst waarvoor zij zelf kandideren.

8. VERZOENINGS- EN TUCHTREGELING

A. Principe

8.1.

Het gezag van de besturen en de partijraad moet door alle leden en besturen worden aanvaard en geëerbiedigd.

De verzoenings- en tuchtregeling wordt toegepast op personen of besturen die dit gezag niet accepteren of ondermijnen, die de codex van mandatarissen niet naleven, die weigeren zich neer te leggen bij definitieve bestuursbeslissingen of door hun gedrag of houding de partij in opspraak brengen of schade berokkenen.

B. De nationale verzoenings- en tuchtcommissie

Samenstelling

8.2.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie bestaat uit :

- Een voorzitter, die door de partijraad uit haar eigen leden aangesteld wordt, op voorstel van het partijbestuur.
- Tien leden. Er worden telkens maximum twee leden per provincie uitgeloot onder de leden van de partijraad die zich voor deze functie kandidaat hebben gesteld. Er worden drie plaatsvervangende leden per provincie uitgeloot. De procedure van loting staat beschreven in Bijlage III.
- De algemeen secretaris indien hij/zij oordeelt dat zijn/haar aanwezigheid noodzakelijk is of indien hij/zij wordt uitgenodigd door de voorzitter van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie. Hij/zij woont de nationale verzoenings- en tuchtcommissie bij met raadgevende stem.
- Personeelsleden en leden van het partijbestuur behalve de algemeen secretaris, kunnen geen deel uitmaken van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie.

Duur mandaat

8.3.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie wordt samen met de partijraad vernieuwd.

Vergaderingen

8.4.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie kan slechts geldig vergaderen als minstens vijf van de leden aanwezig zijn.

Indien een vast lid uit een provincie niet aanwezig kan zijn, wordt door het algemeen secretariaat een plaatsvervanger gecontacteerd, zonder afbreuk te doen aan het maximaal aantal van twee leden per provincie.

Stemmen

8.5.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie beslist bij gewone meerderheid. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter, of, wanneer die niet mag zetelen of afwezig is, diens plaatsvervanger, doorslaggevend. Het oudste zetelende lid van de commissie vervangt desgevallend de voorzitter.

Onverenigbaarheden

8.6.

- Een lid van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie dat zelf betrokken is in een procedure kan niet zetelen;
- Indien de voorzitter van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie zelf betrokken is in een procedure, worden zijn/haar taken overgenomen door diens plaatsvervanger;
- De commissieleden uit de provincie van waar de behandelde zaak afkomstig is, kunnen niet zetelen bij de bespreking en de beslissing;

- Indien de voorzitter van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie afkomstig is uit de provincie van waar de behandelde zaak afkomstig is, dan zit hij/zij de vergadering voor zonder stemrecht.

Procedure

8.7.

Een geschil binnen de partij en elke grove inbreuk op de partijtucht door een lid of een bestuur kan aan de nationale verzoenings- en tuchtcommissie worden voorgelegd door:

- een arrondissementeel bestuur (evenwel enkel tegen leden en besturen uit het eigen arrondissement);
- het partijbestuur;
- de toezichthouders zoals bepaald in artikels 8.17. en 8.19.;
- het nationale dagelijks bestuur ingeval van hoogdringendheid zoals beschreven in artikels 8.21. en 8.22.

Hiervan wordt melding gemaakt op de eerstvolgende vergadering van de partijraad. Alle aanhangig gemaakte geschillen moeten intern blijven en met de grootste discretie worden behandeld.

Een kiesgerechtigd lid of een afdelingsbestuur kan een geschil binnen de partij en elke grove inbreuk op de partijtucht voorleggen aan het eigen arrondissementeel bestuur.

8.8.

Na de melding op de partijraad komt de nationale verzoenings- en tuchtcommissie op uitnodiging van haar voorzitter samen om het voorgelegde geschil te onderzoeken.

8.9.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie hoort de verschillende betrokken partijen, neemt hun dossier en stukken in ontvangst en neemt na beraadslaging een beslissing.

8.10.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie zal steeds in eerste instantie verzoening nastreven. Zij kan echter ook volgende tuchtmaatregelen opleggen, dit in orde van belangrijkheid:

- A. de berisping;
- B. de blaam;
- C. de schorsing in een bestuursfunctie, voor ten hoogste twaalf maanden;
- D. de schorsing als lid van de partij, voor ten hoogste twaalf maanden;
- E. de uitsluiting.

8.11.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie stelt een rapport op met de respectieve standpunten en de motivering van haar beslissing. Dit rapport wordt samen met de beslissing binnen de drie maanden na de melding op de partijraad overeenkomstig artikel 8.7., bezorgd aan de algemeen secretaris en de voorzitter van de partijraad.

8.12.

De beslissing van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie moet door de algemeen secretaris binnen de zeven kalenderdagen aan het betrokken lid/bestuur en aan het bestuur dat het dossier indiende, worden betekend per aangetekende brief met bewijs van ontvangst. De poststempel geldt als datum van betekening. Indien er een beroepsmogelijkheid is, vermeldt de brief de mogelijkheid en de modaliteiten van hoger beroep

8.13.

Op de eerstvolgende vergadering van de partijraad brengt de voorzitter van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie mondeling verslag uit over het geheel en brengt de beslissing ter kennis van de leden van de partijraad.

C. Schorsing bij wijze van bewarende maatregel en berisping

8.14.

Bestuursleden en besturen kunnen met een bijzondere meerderheid door een hoger bestuur voor een periode van maximaal vier maanden in hun functies geschorst worden, hetzij op initiatief van dit hoger bestuur, dan wel op voorstel van het bestuur waarvan een lid deel uitmaakt.

Leden van de partijraad en het partijbestuur kunnen door het partijbestuur met een bijzondere meerderheid voor een periode van maximaal vier maanden in hun functies geschorst worden.

Tegen deze beslissingen is geen hoger beroep mogelijk.

Hierop kan door het hoger bestuur een verzoenings- en tuchtprocedure gestart worden.

8.15.

Tijdens de periode van vier maanden die voorafgaat aan de datum van politieke verkiezingen of bestuursverkiezingen kan alleen het partijbestuur een schorsing uitspreken.

8.16.

Arrondissementele besturen kunnen een berisping opleggen aan leden van een lager bestuur die onder het betreffende arrondissementeel bestuur ressorteren. Tegen deze beslissing is geen hoger beroep mogelijk.

8.17.

De schorsing van een bestuur zoals bepaald onder artikel 8.14. is een collectieve schorsing van de leden van dat bestuur. Tijdens de schorsingsperiode wordt het lagere bestuur onder toezicht geplaatst van twee leden uit het hoger bestuur, aangevuld door een persoon aangeduid door het dagelijks bestuur van de partij.

8.18.

De beslissing tot schorsing of berisping zoals bepaald onder artikel 8.14. en 8.16. moet samen met het dossier binnen de zeven kalenderdagen worden neergelegd bij het algemeen secretariaat.

De betekening van de beslissing gebeurt overeenkomstig artikel 8.12. met de melding dat hiertegen geen hoger beroep mogelijk is..

8.19.

Voor het einde van de schorsingsperiode moeten het schorsende bestuur of de toezichthouders in geval van een collectieve schorsing een evaluatie maken van de situatie.

Bij een negatieve evaluatie dienen het schorsende bestuur of de toezichthouders een verzoenings- en tuchtdossier in zoals beschreven in artikels 8.7. tot en met 8.13. Gedurende de periode dat het verzoenings- en tuchtdossier behandeld wordt, loopt de schorsing door.

Tijdens deze evaluatie zal beslist worden welke documenten of publicaties uit de schorsingsperiode aan het geschorste lid of bestuur ter beschikking gesteld zullen worden.

8.20.

De nationale verzoenings- en tuchtcommissie kan de beslissing tot schorsing bedoeld in artikel 8.14. opheffen indien dit tot een verzoening kan bijdragen.

D. Schorsing bij hoogdringendheid

8.21.

Het nationaal dagelijks bestuur heeft steeds de mogelijkheid een dossier als hoogdringend te bestempelen en een schorsing van een lid uit zijn/haar functies uit te spreken en een spoed-verzoenings- en tuchtprocedure op te starten. Tegen deze bewarende maatregel is geen hoger beroep toegelaten.

De beslissing tot schorsing moet samen met het dossier binnen de zeven kalenderdagen worden neergelegd bij het algemeen secretariaat en ter kennis worden gebracht van de voorzitter van het betrokken arrondissement.

De betekening van de beslissing gebeurt overeenkomstig artikel 8.12. met de melding dat hiertegen geen hoger beroep mogelijk is.

Van deze beslissing wordt melding gemaakt op de eerstvolgende zitting van het arrondissementeel bestuur en de partijraad.

8.22.

Een spoed verzoenings- en tuchtcommissie behandelt het dossier. Deze commissie bestaat uit minimum drie leden van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie. Voor de spoed verzoenings- en tucht gelden dezelfde regels als voor de nationale verzoenings- en tuchtcommissie zoals beschreven in artikel 8.9. tot en met 8.13. Deze spoed verzoenings- en tuchtcommissie komt binnen de veertien kalenderdagen samen en geeft de kans aan alle betrokkenen om gehoord te worden en eventuele stukken in te dienen.

E. Hoger beroep inzake verzoening en tucht

8.23.

Tegen de hierna volgende beslissingen kan hoger beroep worden aangetekend door het betrokken lid of bestuur en de instanties opgesomd in artikel 8.7.:

- de beslissing van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie in artikels 8.10. en 8.20.
- de beslissing van de spoed verzoenings- en tuchtcommissie in artikel 8.22.

8.24

Tegen de beslissingen van de verzoenings- en tuchtcommissie wordt hoger beroep aangetekend bij het bureau van de partijraad.

8.25.

De modaliteiten waarop men hoger beroep kan indienen zijn dezelfde zoals verder beschreven in de artikels 9.3. tot en met 9.6.

Evenwel loopt de beroepstermijn vanaf de betekening overeenkomstig artikel 8.12.

8.26

Onmiddellijk nadat hij het beroepsverzoekschrift hebben ontvangen, geeft de voorzitter van het beroepscollege melding aan de appellant en aan het bestuur dat het dossier indiende.

8.27.

Het opstarten van een beroepsprocedure werkt opschortend voor de beslissingen van de (spoed) verzoenings- en tuchtcommissie. Een schorsing bij wijze van bewarende maatregel overeenkomstig artikels 8.14. en de schorsing bij hoogdringendheid overeenkomstig artikel 8.21. loopt verder tijdens de eventueel daarop volgende procedure verzoening en tucht, ook in hoger beroep.

De opschortende werking van het hoger beroep van het gesanctioneerde lid of bestuur geldt enkel mits:

- het respecteren van de statuten en codex voor mandatarissen, bestuursleden en kandidaat-mandatarissen en
- niet extern gecommuniceerd wordt.

Bij schending van deze voorwaarden stopt de beroepsprocedure en wordt de bestreden sanctie definitief en onmiddellijk uitgevoerd.

Vergaderingen

8.28.

Het bureau van de partijraad kan inzake hoger beroep tegen een beslissing van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie slechts geldig vergaderen als alle leden aanwezig zijn.

Onverenigbaarheden

8.29.

Een lid of voorzitter van het bureau dat zelf betrokken is in een procedure kan niet zetelen.

Een lid van het bureau dat al zetelde in de nationale verzoenings- en tuchtcommissie bij de behandeling van het dossier in eerste aanleg, kan niet zetelen in hoger beroep.

Indien een lid of voorzitter niet kan zetelen wordt hij/zij vervangen door het oudste lid van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie dat het dossier nog niet behandelde. Indien de voorzitter vervangen wordt, wordt het voorzitterschap waargenomen door de ondervoorzitter van de partijraad. Wanneer ook de ondervoorzitter niet kan zetelen, wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste lid.

Stemmen

8.30.

Het bureau van de partijraad brengt advies uit en beslist daarbij bij gewone meerderheid.

Procedure

8.31.

Het bureau van de partijraad komt samen op uitnodiging van de voorzitter en beslist binnen de drie maanden nadat het hoger beroep werd aangetekend. Het bureau moet de verschillende betrokken partijen horen en hun dossier en stukken in ontvangst nemen.

8.32.

Op de eerstvolgende vergadering van de partijraad brengt de voorzitter van de partijraad mondeling verslag uit over het geheel en licht het advies van het bureau toe.

De partijraad kan de bestreden beslissing bevestigen of wijzigen.

De partijraad beslist bij bijzondere meerderheid.

8.33.

De beslissing van de partijraad moet binnen de zeven kalenderdagen door de algemeen secretaris worden betekend per aangetekende brief met bewijs van ontvangst.

F. Gevolgen van een tuchtmaatregel

8.34.

Een mandataris, bij tuchtmaatregel uitgesloten, zal zijn/haar mandaat of mandaten onmiddellijk ter beschikking stellen van de partij. In geval van schorsing blijft de mandataris ertoe gehouden zijn/haar verplichtingen ten overstaan van de partij na te leven.

G. Wederopneming

8.35.

De vraag tot wederopneming van een eerder uitgesloten lid wordt door het uitgesloten lid zelf via aangetekend schrijven aan de nationale verzoenings- en tuchtcommissie voorgelegd. De nationale verzoenings- en tuchtcommissie wint advies in bij de afdeling, het arrondissementeel bestuur en het dagelijks bestuur. De nationale verzoenings- en tuchtcommissie hoort het uitgesloten lid en eventueel andere betrokken partijen. De nationale verzoenings- en tuchtcommissie formuleert een advies aan de partijraad, die de beslissing neemt. De vraag tot wederopneming kan maar één keer per persoon aangevraagd worden.

9. HOGER BEROEP

A. Algemeen

9.1.

Tegen de beslissing van alle besturen alsook tegen alle interne verkiezingen kan elk bestuur en elk kiesgerechtigd lid, die of dat een persoonlijk of algemeen belang kan doen gelden, hoger beroep aantekenen, behalve wanneer anders bepaald.

9.2.

- Tegen de beslissingen van het afdelingsbestuur wordt hoger beroep aangetekend bij het arrondissementeel bestuur.
- Tegen de beslissingen van het arrondissementeel bestuur wordt hoger beroep aangetekend bij het partijbestuur.
- Tegen de beslissingen van het provinciaal overlegcomité en het partijbestuur wordt hoger beroep aangetekend bij de partijraad.
- Voor beslissingen van de partijraad geldt artikel 3.49.bis behalve inzake verzoening en -tucht.

Hierna wordt het arrondissementeel bestuur, het partijbestuur of de partijraad dat of die het hoger beroep dienen te behandelen beroepscollege genoemd.

De beroepsprocedure inzake verzoening en tucht staat beschreven in artikels 8.23. tot en met 8.31.

B. Modaliteiten

9.3.

Het hoger beroep wordt aangetekend bij gemotiveerd verzoekschrift, bij ter post aangetekende brief toegezonden aan de voorzitter van het beroepscollege of tegen ontvangstbewijs afgegeven.

9.4.

Het verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

- de voornaam, naam, adres en hoedanigheid van de appellant of van de voorzitter en secretaris van het bestuur die of dat hoger beroep aantekent;
- de beslissing waartegen hoger beroep wordt aangetekend;
- het algemeen of persoonlijk belang dat de appellant inroept;
- de motieven waarom hoger beroep wordt aangetekend en de middelen waarop het hoger beroep steunt.

9.5.

Het verzoekschrift wordt, op straffe van nietigheid, gedateerd en ondertekend door de appellant of door de voorzitter en de secretaris van het bestuur dat het hoger beroep aantekent.

Leden van het bestuur waartoe de appellant behoort die het hoger beroep wensen te volgen mogen mee ondertekenen met vermelding van hun voornaam, naam en hoedanigheid.

9.6.

Het verzoekschrift moet, behoudens andersluidende bepaling, uiterlijk de vijftiende kalenderdag na de dag waarop de beslissing werd genomen worden toegezonden of afgegeven aan de voorzitter van het beroepscollege.

C. Procedure

9.7.

Voor de leden die hoger beroep aantekenen tegen een beslissing genomen door een bestuur waarvan ze geen lid zijn of waren op het ogenblik dat de beslissing is genomen, vangt de beroepstermijn aan de dag nadat zij van de beslissing kennis hebben gekregen of konden nemen.

9.8.

Onmiddellijk nadat zij het beroepsverzoekschrift hebben ontvangen, geven de voorzitter en de secretaris van het beroepscollege hiervan melding aan de appellant en de voorzitter en de secretaris van het bestuur dat de bestreden beslissing heeft genomen.

9.9.

Mits hiervan uitdrukkelijk melding wordt gemaakt in het verzoekschrift tot hoger beroep, kan een appellant voorafgaand advies van de statutencommissie eisen wanneer hij/zij meent dat de statuten niet naar behoren werden gevolgd. De statutencommissie dient dit advies te verstrekken binnen de veertien kalenderdagen na neerlegging van het verzoekschrift.

9.10.

Het beroepscollege wijst uit de eigen leden een onderzoekscommissie van drie verslaggevers aan. Wat de partijraad betreft vervullen leden van het bureau van de partijraad deze functies.

Van deze commissie maken de voorzitter van het beroepscollege noch enig lid dat rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij de bestreden beslissing uit.

Het beroepscollege kan daarenboven alle onderzoeksmaatregelen bevelen die het nuttig acht.

De commissie onderzoekt het hoger beroep en hoort daarbij alle betrokken partijen, waarna verslag wordt uitgebracht bij het beroepscollege.

9.11.

Indien het beroepscollege geen verdere onderzoeksmaatregelen beveelt, beraadslaagt het onmiddellijk na het aanhoren van het verslag van de onderzoekscommissie.

Het beroepscollege laat zich daarbij leiden door de congresresoluties, de statuten en de krachtens deze statuten genomen beslissingen, de codex van mandatarissen, bestuursleden en kandidaat-mandatarissen, de adviezen van de statutencommissie en door het algemeen belang van de partij.

9.12.

Het beroepscollege doet uitspraak binnen de drie maanden nadat het hoger beroep werd aangetekend.

9.13.

Het beroepscollege kan met een bijzondere meerderheid de bestreden beslissing vernietigen en vervolgens met een gewone meerderheid ofwel zelf een beslissing nemen, dan wel het bestuur die de vernietigde beslissing heeft genomen opdragen opnieuw te beslissen. Het beroepscollege kan richtlijnen opleggen.

9.14.

De beslissing wordt door de voorzitter en de secretaris binnen de zeven kalenderdagen ter kennis gebracht van de appellant en van het bestuur dat die de bestreden beslissing heeft genomen. Het beroepscollege moet de uitvoering van de beslissing opvolgen.

9.15.

Dezelfde regels zijn van toepassing wanneer een hoger bestuur een beslissing van een lager bestuur op eigen initiatief teniet wil doen, behoudens wat betreft de samenstelling van kandidatenlijsten.

9.16.

In afwijking van artikel 9.1. kan wel hoger beroep worden aangetekend tegen verkiezingen in de partijraad. In dat geval zetelt de partijraad als beroepscollege. Deze verkiezingen kunnen alleen dan worden nietig verklaard wanneer de ingeroepen onregelmatigheden de uitslag werkelijk hebben beïnvloed.

10. WIJZIGING STATUTEN EN AFWIJKINGEN

10.1.

In geval van betwisting omtrent de juiste betekenis van een statutaire bepaling kan alleen de partijraad, na advies van de statutencommissie, een bindende interpretatie geven.

10.2.

De partijraad kan de statuten wijzigen en aanvullen op voorstel van ten minste vijftien van zijn leden komend uit minstens twee verschillende arrondissementen. De statutencommissie kan steeds op eigen initiatief voorstellen tot wijziging of verduidelijking van de statuten voorleggen aan de partijraad, zij brengt in dat geval het partijbestuur vooraf op de hoogte.

Voor de wijziging van de statuten is een bijzondere meerderheid vereist.

De inhoud en de bedoeling van de voorgestelde wijzigingen worden vooraf aan alle leden van de partijraad ter kennis gebracht.

10.3.

Wanneer wegens bijzondere omstandigheden de statuten niet kunnen worden toegepast, kan de partijraad een bijzondere statutaire beslissing nemen, dit volgens de procedure voor de wijziging van de statuten.

10.4.

Behoudens dringende noodzaak worden nieuwe statutaire bepalingen van kracht één maand na hun goedkeuring door de partijraad. Zij worden meegedeeld aan de arrondissementele besturen en de afdelingsbesturen.

BIJLAGE I: CODEX VAN DE MANDATARISSEN, BESTUURSLEDEN EN KANDIDAAT-MANDATARISSEN

De wezenlijke drijfkracht van de Nieuw-Vlaamse Alliantie en de basis waarop zij haar programma heeft opgebouwd, is het Vlaams-nationalisme. Deze volksnationale idee is meer dan de inzet voor politieke structuren, het is ook en vooral de inzet voor een open, pluralistische, democratische, vrije, sociale en rechtvaardige Vlaamse maatschappij.

Binnen dit kader zal een N-VA-verantwoordelijke zijn/haar opdracht uitvoeren.

1.

De N-VA-mandataris, de kandidaat-mandataris, het bestuurslid is een schakel van en in de totale N-VA-structuur. Het op zich nemen van één van de drie verantwoordelijkheden betekent dat men akkoord gaat met het N-VA-programma, dit programma verwoordt en beleeft en op de verschillende niveaus van de politieke besluitvorming naar voren brengt en er naar handelt.

2.

Politiek is groepswerk. Steeds telt de groep. Het bestuur, de afdeling, het arrondissement, de partij. Ook in de verkiezingen is men een onderdeel van het geheel.

Dit betekent dat alles in groep wordt beslist, democratisch en volgens de statutair vastgelegde bepalingen. Eenmaal een beslissing genomen, worden de beslissingen loyaal uitgevoerd. Interne conflicten worden niet langs de media uitgevochten.

3.

De N-VA voert haar programma op een ethisch verantwoorde wijze uit. Dit betekent ook dat men de tegenstrever, de andere partij correct behandelt. Dit is geen verzwakken van het eigen programma, maar maakt dit geloofwaardiger en authentieker.

4.

De N-VA-mandatarissen en bestuursleden beschouwen de partijorganisatie als een waardevol gegeven, waarbij de hiërarchie van afdelingsbestuur, arrondissementeel bestuur, provinciaal bestuur, partijbestuur en partijraad, de betekenis heeft van grotere verantwoordelijkheid, grotere zorg, grotere inzet. Van alle mandatarissen en bestuursleden, op welk niveau ook, wordt verwacht dat ze actief meewerken aan de uitbouw van de N-VA en bereid zijn ter beschikking te staan van de partij. Bij verkiezingen, bij lijstvorming moet de partij kunnen beschikken over de ganse rijkdom van de mandatarissen en bestuursleden.

5.

Groepssamenwerking is gebaseerd op samenspraak, op doorgeven van informatie. Groepswerk veronderstelt beraadslaging, het maken en houden van afspraken en dit met de verschillende niveaus van de besluitvorming van de partij. Bestuursleden en mandatarissen staan mekaar met woord en daad bij.

6.

Persoonlijke ambitie dient steeds ondergeschikt te zijn aan het N-VA-belang. Over dit N-VA-belang oordeelt in laatste instantie steeds de partijraad.

7.

Alle N-VA-mandatarissen en alle N-VA-geledingen dienen alles in het werk te stellen om het N-VA-programma te realiseren. Deelname aan de macht is daartoe een middel, nooit een doel op zich.

Meerderheidsvorming gebeurt op basis van een programma-akkoord en het totstandkomen van een billijk evenwicht.

De oppositie wordt gerespecteerd en krijgt de politieke ruimte om haar inzichten naar voren te brengen.

8.

Benoemingen moeten op elk bestuurlijk niveau objectief gebeuren. De N-VA-mandatarissen laten zich hierbij alleen leiden door de bekwaamheid en de integriteit van de sollicitanten.

9.

De mandataris en het bestuurslid zorgen ervoor dat hun politiek optreden de weergave is van de rijkdom aan maatschappelijke, politieke en humanitaire inzichten die de partij programmatisch heeft vastgelegd.

Ze verbinden er zich toe, in overeenstemming met het partijprogramma, de rechten en de vrijheden, zoals gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 4 november 1950, in acht te nemen.

De media bieden de mandatarissen een uitstekend forum van opbouw en profilering.

10.

Van haar mandatarissen en bestuursleden verwacht de N-VA dat ze zich via vorming en lectuur op de hoogte houden van de actuele N-VA-standpunten.

11.

De codex moet door de verkozen mandatarissen ondertekend worden.

BIJLAGE II: VERKIEZINGSPROCEDURE PARTIJBESTUUR

aangepast op basis interpretatie statuten – partijraad 15.11.2014

Voor de verkiezing van de algemeen secretaris, de twee ondervoorzitters, de partijraadsvoorzitter, de algemeen voorzitter en een conform hun statuten verkozen lid van Jong N-VA en de door de partijraad aan te duiden partijbestuursleden gelden de statutaire bepalingen zoals weergegeven in de partijstatuten.

Met het oog op de toepassing van de gegarandeerde vertegenwoordiging wordt bij de aanduiding van de partijbestuursleden door de leden van de partijraad de volgende procedure gevolgd.

1. Binnen de groep van door de leden en de partijraad te verkiezen partijbestuursleden moet voldaan worden aan de gegarandeerde vertegenwoordiging. Hiervoor moeten binnen de groep van de algemeen voorzitter, de algemeen secretaris, de twee ondervoorzitters, de voorzitter en het lid van de nationale raad van Jong N-VA en de vijftien partijbestuursleden de vrouwen en de mannen elk voor minstens 25% vertegenwoordigd zijn, d.w.z. minstens zes mandaten op deze eenentwintig bekleden. Daarnaast zal bij de vijftien verkozen PB-leden iedere provincie minstens één vertegenwoordiger moeten hebben.
2. Verkozen zijn de kandidaten die, met ten minste een meerderheid, het grootste aantal stemmen hebben behaald.
3. Indien, bij vaststelling van de rangorde van behaalde stemmen van de kandidaat-partijbestuursleden, niet automatisch voldaan wordt aan de gegarandeerde vertegenwoordiging en/of aan één vertegenwoordiger per provincie onder de vijftien verkozen partijbestuursleden die geen nationaal mandaat bekleden en geen personeelslid zijn, worden voor zover nodig de mandaten van de laatst verkozenen (d.w.z. de verkozenen met het kleinste aantal stemmen) opnieuw opengesteld.
4. Hoe voldoen aan de gegarandeerde vertegenwoordiging?

	M	V	Provincie
Algemeen voorzitter	?	?	
Algemeen secretaris	?	?	
Ondervoorzitter 1	?	?	
Ondervoorzitter 2	?	?	
Voorzitter Jong N-VA	?	?	
Afgevaardigde Jong N-VA	?	?	
Kand. PB-lid 1	?	?	?
Kand. PB-lid 2	?	?	?
Kand. PB-lid 3	?	?	?
Kand. PB-lid 4	?	?	?
Kand. PB-lid 5	?	?	?
Kand. PB-lid 6	?	?	?
Kand. PB-lid 7	?	?	?
Kand. PB-lid 8	?	?	?
Kand. PB-lid 9	?	?	?
Kand. PB-lid 10	?	?	?
Kand. PB-lid 11	?	?	?
Kand. PB-lid 12	?	?	?
Kand. PB-lid 13	?	?	?
Kand. PB-lid 14	?	?	?
Kand. PB-lid 15	?	?	?

Er wordt gewerkt met een raster waarbij allereerst de kwalificatie van de algemeen voorzitter, de verkozen algemeen secretaris en de twee verkozen ondervoorzitters wordt ingevuld, samen met de

voorzitter en de afgevaardigde van Jong N-VA. Daarna wordt het raster verder aangevuld met de kwalificatie van het beste geplaatste kandidaat-partijbestuurslid met een meerderheid van de stemmen, daarna met de kwalificatie van het van het op één na beste geplaatste kandidaat-partijbestuurslid met een meerderheid van de stemmen, en zo verder.

Zodra de groep “M” of “V” zes verkozen leden telt, wordt prioritair overgeschakeld naar de invulling van precies zes mandaten voor de achterop blijvende groep.

Dit leidt ertoe dat de vaststelling van verkiezing van een in de algemene rangorde “verkozen” partijbestuurslid kan worden geschrapt, en dat de in rangorde minder goed geplaatste kandidaat mits hij/zij een meerderheid van de stemmen heeft behaald, als “verkozen” wordt aangeduid.

Deze oefening loopt verder tot de achterop blijvende groep zich ook van zes mandaten heeft verzekerd.

Eens op die wijze de gegarandeerde vertegenwoordiging is verzekerd, wordt vastgesteld of er nog mandaten zijn in te vullen. Is dit het geval dan gaat men over tot aanduiding van het nog nodige aantal bestuursleden. Bij die aanduiding speelt enkel het behaalde aantal stemmen een rol. Het is vanzelfsprekend zo dat men hierbij teruggrijpt naar de rangorde van stemmen zoals ze bij de eerste telling werd vastgesteld. Voor alle duidelijkheid: De “verkozen” kandidaat met het hoogste stemmenaantal die omwille van de toepassing van de gegarandeerde vertegenwoordiging het eerst werd overgeslagen, krijgt als eerste een vrijstaand mandaat toegewezen en zo verder.

Deze oefening gaat verder tot het aantal in te vullen mandaten ook effectief is ingevuld.

- 1) Eén correctie hierbij: kandidaten die niet de vereiste meerderheid van de stemmen hebben behaald komen vanzelfsprekend niet in aanmerking voor een mandaat.
- 2) Komt men door toepassing van deze meerderheidsregel niet tot een volledige invulling van de openstaande mandaten of werd de gegarandeerde vertegenwoordiging niet bereikt na afloop van stemronde één en de hierboven beschreven procedure, dan volgt een tweede stemronde waar alle overige kandidaten uit de eerste ronde kunnen aan deelnemen. Vanzelfsprekend kan een kandidaat beslissen niet meer aan de tweede stemronde deel te nemen. Afhankelijk van het feit of na de eerste ronde deels of volledig aan de gegarandeerde vertegenwoordiging is voldaan, wordt de hierboven beschreven matrixprocedure opnieuw (aanvullend) toegepast tot de gegarandeerde vertegenwoordiging werd bereikt. Dit natuurlijk tenzij de toepassing van de gegarandeerde vertegenwoordiging vereist dat enkel kandidaten met kwalificatie “M” of “V”, kunnen in aanmerking komen voor deelname aan deze tweede stemronde.
- 3) Komt men ook na de tweede stemronde niet tot invulling van de gegarandeerde vertegenwoordiging (bijvoorbeeld omdat er geen kandidaten meer zijn die de ondervertegenwoordigde groep vertegenwoordigen of omdat ze in de tweede stemronde niet de vereiste meerderheid hebben gehaald) dan vervalt de noodwendigheid van de gegarandeerde vertegenwoordiging en worden de nog openstaande mandaten ingevuld op basis van de rangorde der stemmen bij de “verkozen” kandidaten die aan de eerste stemronde hebben deelgenomen.
- 4) Indien na toepassing van de procedure onder punt 3 nog niet alle vijftien mandaten zijn begeven, gaat men over naar een volgende stemronde overeenkomstig artikel 4.12.

Na afloop van de procedure onder punt 3 wordt nagegaan of ook de provinciale vertegenwoordiging gegarandeerd is.

- Is dit niet het geval en zijn er nog meer mandaten te verdelen dan er provincies niet vertegenwoordigd zijn, dan nemen in de volgende stemronde alle overige kandidaten deel aan de volgende stemronde.

- Is dit niet het geval en zijn er nog evenveel mandaten te verdelen dan er provincies ondervertegenwoordigd zijn, dan nemen in de volgende stemronde enkel de kandidaten deel van de provincies zonder vertegenwoordiger.
- Is dit niet het geval en zijn er geen mandaten meer te verdelen dan worden de laatst verkozene(n) geschrapt zonder de bereikte gegarandeerde vertegenwoordiging en een reeds bereikte provinciale vertegenwoordiging ongedaan te maken. Vervolgens volgt er een nieuwe stemronde waar enkel de kandidaten aan deel nemen van de provincies zonder vertegenwoordiger.
- Is dit wel het geval maar zijn nog niet alle te begeven mandaten verdeeld, gaat men over tot een volgende stemronde overeenkomstig artikel 4.12.

BIJLAGE III: UITLOTINGSPROCEDURE VERZOENINGS- EN TUCHTCOMMISSIE

1. Aan de stemgerechtigde partijraadsleden wordt eerst gevraagd wie zich vrijwillig kandidaat wil stellen voor deze commissie. De vrijwillige partijraadsleden worden per provincie in vijf urnen gestopt. Partijraadsleden uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden daarbij toegevoegd aan de urne van Vlaams-Brabant. De arrondissementele voorzitters die zich niet vrijwillig opgeven worden verdeeld over 5 urnen volgens hetzelfde systeem. Ook de overige partijraadsleden die zich niet vrijwillig opgeven worden verdeeld over 5 urnen volgens hetzelfde systeem.
2. Partijraadsleden die deel uitmaken van het partijbestuur en personeelsleden worden in geen enkele urne gestopt.
3. Eerst wordt er geloot uit de vrijwillige partijraadsleden per provincie. Er worden twee leden per provincie geloot. Indien niet alle plaatsen kunnen worden ingevuld door vrijwillige partijraadsleden, wordt/worden het/de resterende lid/leden geloot uit de provinciale urnen met de niet-vrijwillige arrondissementele voorzitters. Wanneer er na deze loting nog niet alle plaatsen kunnen worden ingevuld dan wordt er geloot uit de urnen met de niet-vrijwillige partijraadsleden.
4. Tot slot worden er per provincie drie plaatsvervangers geloot volgens hetzelfde principe. Eerst uit de provinciale urnen met vrijwilligers, indien nodig uit de provinciale urnen met arrondissementele voorzitters en vervolgens uit de provinciale urnen met niet-vrijwillige partijraadsleden.